

ILUARSISSUTIT

Siunnersuut 16. august 2017-imik ullulerneqartoq taarserpaat

Tunngavilersuut

Inatsisartut inatsiseqarnermut immikkoortortaata, siunnersuutip inatsisinut tunngasortaanik misissuereerluni, siunnersuutip teknikkimut oqaasertaanullu tunngatillugu allannguutissai as-sigiinngitsut siunnersuutigai, matumani ilanngullugit § 17-ip marloriarlugu atorneqarsimane-ranut aaqqiissutissaq, §§-ini 14-imi 17-imilu innersuussinernut aaqqiissutissaq, kiisalu § 13-imut oqaaseqaatissat kukkusoqarneratigut §§-inut 11-mut 12-imullu ilanngunneqarsimasut inissaannut ilanngunneqarnissaat.

Siunnersummik misissuineq taama kingusitsigisumik pisimammat, siunnersummut iluar-
siissutnik nassiussaqarnissaq pisariaqartutut isigineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersummut nassuaatit

Nalinginnaasumik nassuaatit

1. Inatsisissatut siunnersummut tunuliaqut

Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissummini 2011-meersumi, aalisarnerup iluani pisuussutsinik akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussap eqqunne-qarnissaa innersuussutigaa. Innersuussinerit Aalisarnermut Isumalioqatigiissitap 2009-mi isu-maliutissiissutaat aammalu Benchmark Isumalioqatigiissitap 2003-mi nalunaarusiaa tunngavi-gineqarput. Aalisakkanik peqassutsip pinngortitamit pisuussutit inuiaqatigiit ataatsimut isiga-lugit akitsuutsinit iluanaaruteqarnissaat isumalioqatigiissitap piissusissamisoorsora.

Raajanut akitsuutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 25. oktober 1990-imeersoq 1. januar 1991-mi atuutsinneqaleratigut raajat akitsuusersorneqartalerput. Akitsuut tunisassiornermut akitsuutit ilisaritinneqqaaluarpoq, kingornatigulli allanngortinneqarpoq maannalu akit tunngavigalugit akitsuut nikerartarluni. Kingorna 2012-mi avataasiirluni aalisarnermi qaleral-lit pisarineqartut akitsuusersorneqartalerput (Qalerallit avataasiirluni aalisarnermi pisarine-qartut akitsuutaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 3. december 2012-imeersoq). 2014-mi qalerallit akitsuutaat pillugu Inatsisartut inatsisaat ilaneqarpoq avaleraasat akitsuusersuler-lugit. Kingorna 2016-mi aammaarluni Inatsisartut inatsisaat ilaneqarpoq matumanilu saarulliit, kullerit, saarulliusaat suluppaakkallu akitsuusersorneqalerlutik. Inatsit ullumikkut taaguute-qarpoq: Qalerallit aamma aalisakkat allat ilaasa akitsuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaat.

Ullumikkut akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussinerit assigiinngitsut atorlugit avataasiorluni aalisarnermi qalerallit pisarineqartut sinerillu qanittuani qalerallit pisarineqartut amerlaner-paartaat akitsuuteqarput. Ullumikkut akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussaq piginarnissaa periarfissaavoq aalisakkat ilaat sinneri akitsuusersornerisigut. Arlalinnillu akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussanik atuineq allaffissornikkut aalisarnermik inuussutissarsiornermi pisortanilu allaffisornikkut artukkiisinnaammat. Piffissaq sivisunerusoq isigalugu aalisakkanut tamanut atuuttussamik akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussamik eqquassinissaq siunertarneqarsimavoq.

Ataatsimoortumik aalisakkanik akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussamik pilersitsinissaq siunertaralugu, Naalakersuisut suleqatigiissitaliorput. Suleqatigiissitamiipput makkunanit sinniisut: Namminersorlutik Oqartussat, aalisarnermik inuussutissarsiutillit, soqutigisaqaqatigiit, aningaaseriviit avataaniillu siunnersortit suliap pitsaassusaanik qulakkeerinnittussat. Suleqatigiissitap akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussamik nutaamik suliaqannginnermini makku ilaati-gut suliassarai; akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussat pillugit paasissutissanik katersineq, nunani allani aalisakkanik akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussat misilitakkallu pillugit paasini-aaneq. Kalaallit Nunaanni assigiinngitsunik akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussanik eqqussinerup pitsaaqutaanik akorngutaanillu nalilersuinissaq matumani siunertaavoq. Tamanna aalisakkanik akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussamik allaffissornikkut suliariuminartussamik aammalu innuttaasunut inuussutissarsiortunullu akimut ersittumik suliaqarneq sioqqullugu pissaaq.

Marts 2017-imi suleqatigiissitat nalunaarusiamik saqqummersitsipput: *Kalaallit Nunaanni aalisarnikkut akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussamik nalunaajaat nutaanillu pisuussutsinik akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussanik siunnersuutit*. Nalunaarusiami aalisarnermi akiliut maanna piusup atorunnaarsinneqarnissaa suleqatigiissitap innersuussutigaa. Taarsiullugu siunnersuutigineqarpooq aalisarnikkut pisortat aningaasarutuutanik matussusiisussamik nutaa-mik pisuussutinut akitsuuteqartitsinermut aaqqissussamik suliaqartoqarnissaa aalisakkanut na-liginnaasumik akitsutilimmik tamannalu tassaalluni pinngortitap nalinganut pisuussutsinut akitsuut. Suleqatigiissitat nalunaarusiamini allappoq, akitsuuseriaatsip allaffissornikkut ajornaatsunera akimullu ersinnera pitsaaqtigigaa, taamaattorli tapiissutissamik minnerpaaffili-nissamut paasissutissanik sukumiisunik pisariaqartitsinera akorngutaqaqtalluni. Taamaamat akitsuuseriaaseq maannakkuugallartoq ikerinnasiortunik aalisarnerunngitsunut kisiat atorneqarnissaa innersuussutigineqarluni.

2. Siunnersummi pingaarcerit

Kalaallit Nunaanni aalisarnikkut ataatsimoortumik marloqiusamik akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussamik atuutsitsilernissaq siunnersuutigineqarpooq. Siunertaavoq inuiaqatigiit tamar-mik aalisarnikkut pisuussutai iluanaarutaanerunissaata qulakkeernissaa.

Pisuussutinut akitsuut ima ilusilersorneqassasoq siunnersuutigineqarpoq akitsuut tunisinermit akiusup procentiata ilaatut annertussusilerneqarluni.

Pisuussutinut akitsummut iluserititami maannamut taamaallaat ilaatinneqassapput avataasi-orluni raajanik, saarullinnik, qaleralinnik, saattuanik, saarulliusaanik, suluppaakkanik uiluin-nik aalisarneq kiisalu sinerissamut qanittumi raajanik, qaleralinnik, saarullinnik, saattuanik ni-pisaat suaannik aalisarneq.

Aaqqissuussineq eqqarsaatigalugu pisuussutinut akitsuut ima ilusilersorneqassasoq siunner-suutigineqarpoq aalisakkap pineqartup kiilumut ataatsimut agguaqatigiissillugu akia 12 kr.-inik taakkuluunniit sinnerlugit annertussuseqarpat akitsummut tunngaviusup 5 procentianik aalajangersimasumik akitsuuteqartinneqassasoq. Aalisakkap tunineqarnerani kiilumut ataatsimut akiusoq agguaqatigiissillugu 17 kr.-it sinnerlugit annertussuseqarpat aalisakkap tunine-qarnerani akia kiilumut ataatsimut agguaqatigiissillugu 17 kr.-it sinnerlugit annertussuseqar-nerani kr.-inut tamanut aallartittunut atatillugu akitsuut 1 procentpointimik qaffatsinneqartas-saaq, taamaalilluni kiilumut ataatsimut agguaqatigiissillugu akiusoq 25 kr.-iuppat tunineqartut 13 procentimik akitsuuteqartinneqartassallutik aammalu kiilumut ataatsimut agguaqatigiissil-lugu 25 kr.-it 50 ørillu akiusumut atatillugu tunineqartut 14 procentimik akitsuuteqartinneqas-sallutik.

Akitsuut 17 procentinut annertunerpaaffilerneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, kiilumut ataatsimut tunisinermi agguaqatigiissillugu akiusup 29 kr.-iuneranut naapertuuttoq.

Sinerissamut qanittumi aalisarnermi aalisakkanut arlalinnut, tassungalu ilanngullugu sineris-samut qanittumi raajanik, qaleralinnik, saarullinnik, saattuanik nipisaallu suaannik aalisarner-mut atatillugu akitsummut tunngaviusup 5 procentianik akitsuut aalajangersarneqassasoq si-unnersuutigineqarpoq. Tamatumunnga tunngavigineqartoq ilaatigut tassaavoq sinerissamut qanittumi aalisarnerup annerpaartaa eqqarsaatigalugu tulaassisussaatitaanermut ilaatinneqar-mat, taamaalillunilu pisarineqartut kingornagut suliareqqinnejnarneranni nalingata annertusi-neqarnissaanut periarfissaqanngimmat.

Pisat Kalaallit Nunaanni suliarineqartut imaluunniit allamut suliassanngortinneqartut aggu-aqatigiissillugu kiilumut ataatsimut 12 kr.-it ataallugit akeqartut imaluunniit tunitsivimmut tu-nisassiorfimmulluunniit tunineqartut kiilumut agguaqatigiissillugu 8 kr.-it ataallugit akilim-mik tunineqartut eqqarsaatigalugit taakku pisuussutinut akitsuuteqartinneqassangillat, tama-tumunngalu taarsiullugu pisanut tunitsivimmut tunisassiorfimmulluunniit tunineqartut kiilu-mut 5 ørimik aammalu pisanut Kalaallit Nunaannit anninneqartunut kiilumut 20 ørimik tun-ngaviusumik akitsuuteqartinneqassallutik.

Kiilumut ataatsimut 12 kr.-inik aammalu kiilumut ataatsimut 8 kr.-inik akit agguaqatigiissillu-gu minnerpaaffissaannut atatillugu akitsuutinit tatineqarnissaq killilersimaarniarlugu aalisak-

kat ullumikkut agguaqatigiissillugu akii malinneqarput, pingaartumik sinerissamut qanittumi saarullinniarneq eqqarsaatigalugu aammalu tunisinermi agguaqatigiissillugu akiusut tunisinermi akit annertussutsillu Akileraartarnermut aqutsisoqarfimmut nalunaarutigineqartut kiisalu taakku pillugit Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmit (KANUAANA) paasissutissat tunngavigalugit naatsorsorneqarlutik.

Nunatsinni aalisakkanik ikerinnarsiortunik aalisarneq pisuussutinut akitsuummut aallaqqaammut ilaatinneqassangitsoq aammalu aalisakkanik ikerinnarsiortunik aalisarnermi kiilumut maanna akitsuut aalajangiusimaneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Aalisarnerup misissoqqissaarneqarnissaanut paasissutissat naammattut pigineqalernissaata tungaanut aammalu marloqiusamik periutsimut ilaatinneqarnissaa eqqarsaatigalugu akitsuutit aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut suleqatigalugit ukiut tamaasa nutarterneqartarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Allannguutinit iluanaarutaasussat akitsuutinit iluanaarutissatut missingersuutinut sanilliullugu 2018-imi 50 mio. kr.-it missaannik annertussuseqartussatut missingerneqarput.

3. Pisortani aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissai

2018-mut aningaasanut inatsimmi aalisarnerup iluani akitsuutinit 300 mio. kr.-it isertinneqarnissaat missingersuutigineqarpoq, aalisarnerullu iluani atuisut akiliutaannit 12 mio. kr. isertitarineqassangatinneqarlutik, katillugit 312 mio. kr. Aalisakkanut akitsuutit inuit piginneqati-giiffiillu akileraarutaannut apparsataammata, 2018-mi akileraarutinit isertitat 204 mio. koruunit missaannut missingersuutini naatsorsorneqarsinnaavoq.

Akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussamik nutaamik eqqussinikkut aalisakkat assigiinngitsut tamarmik akitsuuserneqalissapput. Akitsuuseriaatsip nutaap equnneqarneratigut nunatta kar-sia 2018-mi akileraarutit ilanngaatiginagit 50 mio. koruuninik isertitaqarnerunissaa naatsorsuutigineqarpoq. Tassunga peqquaavoq avataasiorluni raajarniarnermit qaleralinniarnermiillu pisuussutsinut akitsuutip qaffanneqassamat aammalu aalisakkat artit tamaasa akitsuusersorneqalissammata, soorluttaaq sinerissamut qanittumi aalisariutit ilaannut ullumikkullu akitsuusersorneqanngitsut akitsuutinut ilaatilerlugit annertusarneqassasut.

Akitsuutit aalisariutileqatigiit isertitaannit akileraarutaasussaasunit ilanngaatigineqassammata ingerlatseqatigiiffinnit iluanaarutinillu akileraarutinit iluanaarutaasussat akitsuutinit annikilli-sinnejqassapput. Tamatuma peqatigisaanik aalisariutini akissarsiat pisat malillugit naatsorsuifiusartut (assersuutigalugu uuliamut, poortutissanut, aalisarnermi akitsuutinut il.il. aningaa-sartuutit aalajangersimasut pinnagit angallatip kaaviiartitai) eqqarsaatigalugit naatsorsuutigineqarpoq aalisarnermi akitsuutit akissarsianut annikillissutaassasut, tassa akitsuutit pisat malillugit iluanaarutinit ilanngaatigineqartassammata. Tamatuma kingunerisaanik akileraarutit A-t aamma annikillinissaat naatsorsuutigineqarpoq. Taamaalillunilu tamakkiisumik aningaa-sartuuteqarnerunermillu iluanaarutit nunatta karsianut ilanngaaseereerluni 33 mio. kr.-it missaannik isertitsissutaassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussap nutaap imarsiornerup imminut akilersinnaaneranut qaf-fassaataanissa naatsorsuutaavoq, imarsiornerup aalisarnerullu pitsangorsaavigineratigut. Si-unissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu akitsuutinit taamatullu akileraarutinit isertitanik an-nertusaassangatinneqarpoq. Taamaattorli aalisarneq pillugu inatsisip allannguuteqarsinnaane-ranit aammalu aalisarnermik aqtsinermi periutsimit atorneqartumit iluanaarutissat taakku marluusut sunnerneqarsinnaassapput.

Annertunngitsunik allaffissornermut aningaasartuuteqarnerunissaq naatsorsuutigineqassaaq, akiligassiinerit nakkutilliinerillu aalisakkanut aalisariaatsinullu assigiinnngitsunut arlalinnut ingerlanneqassammata. Aningaasartuutit 500.000 koruunit missaaniissangatinneqarput siun-nersortitut sulisumik ataatsimik atorfinitsitsinermut.

4. Inuussutissarsiornermi aningaasaqarikkut allaffissornikkullu sunniutissai

Pisuussutsinik akitsuuseriaatsip nutaap eqqunneqarneratigut aalisarnermik inuussutissarsiortut 50 mio. kr. miss. akileraaruteqarnerulernissaat naatsorsuutigineqarpoq. Aalisarnermik inuus-sutissarsiutillit innuttat akissarsiaaniit piginneqatigiiffillu akileraarutaat apparneratigut akile-raernerulerneq matussuserneqassaaq. Taamaammat inuussutissarsiutip akileraarutit ilanngaa-tigereerlugit 33 mio. koruuninik akileraaruteqarnerulernissa naatsorsuutaavoq.

Akitsuuteqartitsinermut aaqqissuussap nutaap imarsiornerup imminut akilersinnaaneranut qaf-fassaataanissa naatsorsuutigineqarpoq, taamaasillunilu angallatini ataasiakkaani sinneqartoo-rutnik qaffasssaataassangatinneqarluni. Siusinnerusukkulli oqaatigineqartutut aalisarneq pil-lugu inatsisip allannguutissai aammalu aalisarnermik aqtsinermi periuseq atorneqartoq apeq-quitaassapput.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuiaqatigiillu peqqissusaannut kingunissat

Avatangiisinut pinngortitamullu malunnaatilinnik siunnersuut kinguneqassangatinneqanngi-laq.

Aammattaaq inuiaqatigiit peqqissusaannut siunnersuut sunniuteqassangatinneqanngilaq.

6. Innuttaasunut sunniutissat

Pisuussutsinut akitsuutinit 50 mio. kr. miss. iluanaarutissatut naatsorsuutigineqartut, imarsior-nermi akissarsianik 14 mio. koruunit missaannik appaanissaa naatsorsuutigineqarpoq. Taa-maattumillu aalisartut ataasiakkaat akissarsiaat pisuussutinut akitsuuseeriaatsimit nutaamit sunnerneqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Tamatumanili taamaallaat eqqorneqassallutik inut-tat pisat malillugit akissarsiaqartinneqartut aammalu aalajangersimasumik akissarsiaqartinne-qartunut sunniuteqarnissaat naatsorsuutigineqarnani.

Innuttaasunut allaffissornikkut siunnersuut sunniuteqassangatinneqanngilaq.

7. Sunniutissat allat malunnaatillit

Siunnersuut allanik sunniuteqassangatinneqanngilaq.

8. Oqartussat suliniaqatigiiffiit il. il. tusarniaavigineqarneri

Siunnersuut 8. juni 2017-mit 13. juli 2017-p tungaanut ukungunnga tusarniaassutigineqarpoq: Sulisitsisut, NUSUKA, SIK, KNAPK, Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik, Kommunitut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik, KANUKOKA, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqta Kommunia, Kommune Kujalleq, Qaasuitsup Kommunia, Deloitte, Grønlands Revisionskontor, BK Revision, EY Grønland, Grønlandsbanken, BankNordik aamma BDO.

Taamattaaq siunnersuut www.naalakkersuisut.gl-ikkut, pisortat tusarniaaviatigut tamanut saq-qummiunneqarnikuovoq.

Tusarniaanermi piffissaliussap iluani akissuteqartut ukuupput; GrønlandsBANKEN, Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Halibut Greenland ApS, Kommune Kujalleq, S.I.K., Polar Seafood Greenland A/S, KNAPK, Qaasuitsup Kommuea aamma Sulisitsisut.

Maluginiarneqarpoq siunnersuut siuliani saqqummiunneqartoq 8.juni 2017-mi tusarniaassutigineqartumit tusarniaareernerup kingorna siunnersuummi allannguiteqartoqarsimammat.

Oqaaseqaatit tiguneqartut pingaarnersiorneri ataani naliginnaasumik allassimapput, Naalakkersuisullu oqaaseqaataat *uingasumik* allanneqarlutik.

GrønlandsBANKEN

GrønlandsBANKEN-ip aallaqqaasiullugu tusarniaanermut akissummi, Bankip tusarniaaner-
mut akissutaa naliginnaasumik killigititani akissuteqarnera maluginiarpa, tassunga pissuta-
voq Bankip siunnersuutip nassiunniarnerani ajornartorsiorsimammat, taamaammallu siunner-
suut kingusissukkut tigenera pissutaalluni sukumiinerusumik siunnersuut akissuteqarfiginisi-
saanut piffissaq killeqarsimammat.

GrønlandsBANKEN-ip aamma maluginiarpa Banki suleqatigiissitami akitsuuteqarnissamut
aaqqissuussami peqataasimasut Kalaallillu Nunaanni aalisarnermut tunngasumi peqataasima-
sut Bankillu inatsimmi malinnaasoq, aamma akitsuuteqartitsinermut oqallinnermi qanumut
malinnaasoq. GrønlandsBANKEN aningaasatigut isertitsiviummat aammattaaq Kalaallit Nu-

nanni aalisarneq suliffinni annersaammat, taamaalilluni inuiaqatigiinni aningaasanik isertitsivittut pingaarnersaalluni.

GrønlandsBANKEN siunnersuummi maluginiarpaat aaqqissuussinermut periutsit assigingitsut paasiuminaassinjaammata taamaattumillu aningaasatigut malitsissai nalilersoruminaassisinjaallutik. Tassunga atatilluguttaaq Bankip maluginiarpaa akitsuusersuinerit, avataasiortuniillu tunisassiaasa akiinik inissititerinerit, kisitsisit tunisitsinermi akii agguaqatigiisillugit aallaaviginagit, kisitsisit ukiunik pingasunik pisoqaassusillit aallaavigalugit inissinneqarsi-mammata. Bankip pissutsit taakku marluk iluarinngilaat.

Aaqqissuussinermut periutsinut kiisalu akitsersuutinut naatsorsueriaatsinut oqaaseqaatit isertitat aallaavigalugit marloqiusamik akitsuusersueriaatsikkut aaqqissuusseqqinnikkut nalim-massarfigineqarniarsimapput.

GrønlandsBANKEN-ip maluginiarpaa akitsuusersueriaatsimi periuseq allatorneqarsimasoq nutseruminaassinjaasoq, tassungalu atatillugu allaffissornikkut allannguutit amerlavallaarlutik. Bankip maluginiarpaa aalisarnerup aningaasaqarnikkullu isertitsiviit allat allallu soqutinginnittut tatiginninnerat angujumallugu maleruagassap paatsuunganartoqannginnissaa pisaria-qartoq.

Siuiani nassuaassutigineqartoq akitsersuutinut naatsorsueriaatsinut isertitat aallaavigalugit marloqiusamik akitsuusersueriaatsikkut aaqqissuusseqqinnikkut nalorninarsinaasut nalim-massarfigineqarniarsimapput.

Naggasiullugu GrønlandsBANKEN-ip maluginiarpaa aporfik annerpaaq tassaammat aalisakanut akitsuusersuinermut inatsisissatut siunnersuutip saniatigut aalisarnermut inatsissaq nutaaq suliarineqarpoq sulilu naluneqarluni. Taamaalilluni aalisarnerup iluani inatsisissat anner-tuut nutaat tusarniaaffigineqartussaallutik. Banki isumaqarpoq aalisarnerup iluani unammiller-narsinnaasut qulaajarsinnaajumallugit pitsaanerusimassasoq siunnersuutit tamaasa ilisimane-qarsimappata. Taamaattumik Bankip pisariaqarsorivaa aalisarnermut inatsisissamik nutaamik peqalernissaa, taamaanngippat aalisarnermut inatsisissap nutaap suliarineqarnera akitsuusersuinermut inatsip suliarieqarnerani ukiut arlallit unitsinneqarallassasoq, tessunga atatillugu maluginiarneqarportaaq aalisarnerup iluani annertuunik nanertuutinik allanik takkuttoqassaga-luarpat aalisarneup ineriartorneranut akornutaasinnaasut.

GrønlandsBankip aalisarnermut inatsisissamut siunnersuutissanut, allannguutillu malitsisaannut, uungalu siunnersuummut atassuteqarneranut nalorninera paasilluarneqarpoq. Taamaakkaluartoq aalisarnermut inatsisissap saqqummernissaata tungaanut akitsuisinut inatsisissamut suliat unitsikkallarneqarsinnaanngillat. Aalisarnerup iluani ineriartorneq inatsisillu

malitsigisai Naalakkersuisut qanumut malinnaavigissavaat, aalisarnermullu inatsisisssap nutaap akiitsuusersuinermut inatsimmut naapertuutinngippat, akitsuusersuinerup ilusilersorne-ranut allannguuteqarnissaq eqqarsaatersuutigineqassooq.

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik (APN)

APN-ip akissuteqarnermini maluginiarpaa aalisarnermut inatsimmut allannguutissanik siunnersuusiorlutik akuerineqassagunillu siunissami aalisarnerup aaqqissuussaaneranut sunniute-qangaartussaassasunik. APN ilisimatitsivortaaq aalisarnermi piginninnerit siammarnerunissaat Naalakkersuisut anguniagaannut ilaammat, siunissami aalisarnermi susasaqartut amerlinisaannik kinguneqarumaartussaalluni.

APN maluginiarpaat inatsimmi pineqartumi allannguutissat aalisarnermi aningaasatigut, akit-suusernermi isertitaasinnaasunullu sunniuteqarumaarmata.

Aalisarnermut inatsisisssap allannguutissaanik ilisimasaqarneq killeqartoq kiisalu inatsisisssat siunnersuusiorneq kingusippallaartoq pissutigalugit inatsimmut pineqartumut ilanngun-nissaat killeqarsimavoq. Aalisarnermut inatsimmut allannguut aalisarnermi piginnernik si-ammarterinermik, aalisakkanillu pisassiissutinik imalik, aalisarnerup aningaasaqarneranut annikillisitsisinnaavoq iluanaarutillu millisarsinnaallugit. Akitsuusersuinerullu nutaap iserti-tassaraluinut matussusiiisinnaaneranik kinguneqarsinnaavoq. Tamakku malitsigisinnaasat si-unnersuut qulaajarneqarqqaartussaassapput.

APN-ip siunnersummut inatsisitigut periusissat teknikikkut isummerfigisimangilai.

Halibut Greenland ApS (AG)

HG-p akissuteqaammintti maluginiarpaat akitsuutit qaffassisusaata aalisartut iluanaaruteqar-sinnaassusaannut ajoqutaassanngimmat, nutaamillu akitsuusersuereernermi aalisarneq, aali-sarnermullu aningaasaliineq suli imminut akilertussaassamat.

Aammattaaq pisuussutinut akitsuutip inatsisisstatut siunnersuummi marloqiusamiuk ilusilerne-qarnerat paasiuminaatsoq, taamaattumillu siunnersuutip katitigaanera eqqarsaatigalugu siun-nersuutip tusarniutigineqarnerani periutsinut naatsorsukkanik arlalinnik aammalu aalisarner-nut ataasiakkaanut assersuutinik ilanngussisoqartariaqarsimagaluartoq HG-mit oqaatigineqar-poq. Siunnersuutip aqukkuminartuunissa aammalu oqaasiliornerit tamanit paasiuminaartuu-nissaat HG-p naliliinera malillugu pingartinneqartariaqarpoq.

HG-p maluginiaqqua aamma akitsuusersuinerup kingunissai attumasunut nassuaassutigil-luartaurnissaat saliutinneqassasoq.

Siunnersuutip siunertaa tassaavoq akitsuusersuinerup kinguneranik inuiaqatigiit pissarsias-saat annertusinnissaa aalisarnermi pisuussutinit akitsuutinit aqqutigalugit. Siunnersuut aali-sarnermi iluanaaruteqannginnissaq kiisalu aalisarnerup ineriartunnginnissaanik siunerta-qanngilaq. Naalakkersuisut aalisarnerup ineriartornera ataavartumik malinnaavigissavaat.

Marloqiusamik akitsuusersuinerup paasiuminarnerusumik aalisarnermi pisuussutinit ilua-naarutit aallaavigalugit akitsuusersuinermik taarserneratigut aaqqissuussap paasiuminaat-suunerasnut oqaaseqaaammut nalimmassarniarneqarsimavoq.

Tusarniaanerup nalaani sulisut angalammata Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik pis-sarsiariuminaassimanera HG-p naggasiilluni apeqqusernartoqartippaa, taamaalillunimi tusar-niaaneq pillugu apeqqutinut tunngatillugu Naalakkersuisoqarfik oqaloqatigineqarsinnaasi-manngimmat.

HG-p tusarniaanermi Naalakkersuisoqarfimm oqaloqatiginnissinnaasimannginera ajuusaar-narpoq. Aningaasaqarnermulli Naalakkersuisoqarfik tusarniaanermi tamani apeqquteqartus-sanut ammajuarsimavoq.

KANUKOKA

Aallaqqaasiullugu KANUKOKA-p siunnersuut arlalitsigut unammillernartoqartillugu malugi-niaqqua.

Siullermik nuna tamakkerlugu kattuffik isumaqarpoq siunnersuutimmi akitsersuusersuineq periusissaq malinneqartoq tunngaviusumik inuiaqatigiinni aningaasaqarneq aallaavigalugu ineriartortitaasup, kommuneni aalisarnermi sulisoqarniarnerminnunut kiisalu inerisaaniarner-minnun ajoquatasinnaasoq. KANUKOKA isumaqarpoq akitsuutinut inatsisissaq kommunit soqutigisaannut killilersuisuussanngitsoq. KANUKOKA-p aalisarnermut inatsit ataqatigiinne-rusoq ujartorpaa, inatsit inuiaqatigiit aningaasaataannik kisiat isigisuunngitsoq kisiannili aam-ma suliffeqarfiit, sulisoqarneq, imminullu akilersinnaassusermik imaqassasoq.

Aningaasat iluanaarutit annertussutsimikkut tulluarnerusut aalisarnermi pisuussutinit ilua-naarutit aqqutigalugit inuiaqatigiitnnut tuttalernissaat inatsisissap siunertaraa. Tamanna pe-riuseq inuiaqatigiit aningaasaateqarnerat aallaavigalugu inatsisip tunngaveqarneratigut anguneqarluarsinnaaneruovoq. Akitsuusersuinissamut periusissaq kommunenut immikkut tul-luarsassappat akitsuusersuinermi periuseq paasiuminaallisarnerussavaa. Pissutsit KANUKO-KA-mit uparuuarneqartut aammattaaq akileraarnerni akitsuusersuinernilu allani tamangajan-ni atuupput.

Akitsuusersuinermut inatsisisaliormer mi suleqatigiissitaliami Kommunet aallartitaqarsimannginnerat KANUKOKA-p uggoraa. Inatsisitaassap kommuneni aalisarnermik sulinermut kingerluuteqarsinnaanera KANUKOKA-p aarleqqutigaa - Aammattaaq Namminersornerullutik Oqartussat aalisarnermut politikkiat ilumut ataqatigiilluartuunersoq apeqquserlugu.

KANUKOKA-p akitsuusersuinermut inatsisisaliormer mi suleqatigiissitaliami Kommunet aallartitaqarsimannginnerannik uggorinninnerat paasilluarneqarpoq. Naalakkersuisut KANUKOKA mattunnissaa siunertarisimangilaat, suleqatigiissitaliani kommunenut attuumassuteqartuni sunniuteqartunilu tamani kommunet aallartitaqartalernissaat Naalakkersuisut siunissami qulakkeerumaarpaat.

Akitsuutinut inatsisissaq aalisarnermi suliffeqarnermut ajoqutaasussatut naatsorsuutigine-qanngilaq.

Aningaasatigut kommunet 16 mio.kr.-nik eqquaanissaat naatsorsorneqarnera KANUKOKA-p aarlerinartoqartippaa. Akitsuutinut periusissatut malinneqartussaq paasiuminaappallaartutut KANUKOKAp isigaa, aammalu Akileraartarnermiit kisitsisinik tunngavilersornera kommu-niillu kisitsisit taakku ilisimaneqarnatik. Aningaasat iluanaarutissat annerusinnaapput min-nerusinnaallutillu tamannalu kommunet aningaasaqarnikkut pilersaarusiорnerinut iluaqutaas-sanngitsoq KANUKOKA isumaqarpooq.

Marloqiusamik akitsuusersuinerup paasiuminarnerusumik aalisarnermi pisuussutinit ilua-naarutit aallaavigalugit akitsuusersuinermit taarserneratigut aaqqissuussap paasiuminaat-suuneranut oqaaseqaammut nalimmassarniarneqarsimavoq.

Periutsimut aningaasat atortussatut naatsorsoqqissaarneqarneri aalisarnermit kisitsisit Aki-leraartarfimmur tunniunneqartuneersuupput, pinngorartitsinermut aningaasaqanermut na-lunaartussaatitaanermut all. Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarusiaat nr.11. junip 29-at 2015-meersoq tunngavigalugu. Taamaattumik aningaasatigut malitsissatut naatsorsor-neqartut aningaasalersorneri allanngungaarnavianngitsutut nalilerneqarput, tassa akit pisal-lu ullumimut naleqqiullutik annertussutsimikkut annerusumik nikinngippata.

Aningaasatigut malitsissat kommunenut ataasiakkaanut immikkut naatsorsorneqarsimasaria-qarneri KANUKOKA-p maluginiarpaan.

Aningaasatigut malitsissat kommunenut ataasiakkaanut immikkut naatsorsorneqarsimasaria-qarneri KANUKOKA-p siunnersuuta paasilluarneqarpoq. Tamannali naatsorsuinikkut suli-atigut annertoorujuvoq ullumikkullu Kalaallit Nunaat tamakkerlugu aalisarnerup sunniutai tamakkiisut aallavigalugit naatsorsorneqarput.

KANUKOKA-p maluginiarpaa akitssusersuinermut periuseq malittarisassaq atuiusunut paasi-uminaammat, soorluttaaq akitsuut ajunngitsumik naatsorsorneqarsimaneranik ersiuteqanngit-soq, akitsuutillu annertussusissaata inissikkuminaannera, aalisarnermillu suliaqarnissamik ka-jungernarunnaarsitsisinnalluni. Suliaq suleqatigiissitamut kommunenik peqataaffigineqartu-mut ingerlateqqinnissaa KANUKOKA-p siunnersuutigaa.

Marloqiusamik akitsuusersuinerup paasiuminernerusumik aalisarnermi pisuussutinit ilua-naarutit aallaavigalugit akitsuusersuinermit taarserneratigut aaqqissuussap paasiuminaat-suuneranut oqaaseqaammut nalimmassarniarneqarsimavoq.

KANUKOKA siunnersuutip imarisaanut teknikkikkut oqaasertalersugassaqarpoq:

Siunnersuummi § 1-mi KANUKOKA-p maluginiarpaa imm. 1-mi oqaaseqatigiit allanngortin-neqartariaqartut, nunani allani aalisakkat pisat Nunatsinnullu tunisassiaanngitsut allaat akit-suuteqartut aalajangersakkami saqqummiunneqarmat. Maluginiarneqarportaaq imm. 2 tuni-sassiornikkut akileraarut aalisakkanut akileraarummit allaanerunersoq apeqqusernarpoq, aala-jangersakkap oqaaseqaatitaani siunnersuummi § 2, imm.2-mi imartami qaninnermi aalisar-nermut tungassuteqarnera atuarneqqaartariaqarluni. Kiisalu maluginiarneqarpoq imm. 3 imm. 1-mut naapertuutinngitsoq, tassanimiKalaallit Nunaata imartaani tamani aalisakkanut akitsuusersuinertaqarmat.

Aalisarnermi pisuussutinit akitsuummi maleruagassiartaani marloqiusamik akitsuusersuineq isertitat tunngavigalugit pisuussutinit akitsuutinik maleruagassiaq siunnersuummi § 1-itaa allanngortinneqarpoq. Imm. 3-li atatinneqarpoq maannalu imm. 2-nngorsimalluni. Aalaja-nersagat immikkut ittumik aalajangersagaavoq, Kalaallit Nunaata imartaani akitsuutitaqar-titsinngitsoq. Kalaallit Nunaata imartaani akitsuusersuinermik imalimmut aalajangersagaq imm. 1-mut akerliunngilaq.

§ 3-mut KANUKOKA-p maluginiarpaa akitsuusersuinerup annertussusaa siumoortumik paa-sineqarsinnaanngitsoq, aalisarnermilu sulinermi tamanna ajornartorsiutaasinnaasoq. KANU-KOKA-p maluginiarpaa aamma pisortanit aningaasartuutinut naatsorsukkat inaarutaasut imm. 3-mi kommuneni allaffissornikkut aningaasartuutissat ilanngunneqarsimanngimmata. KANU-KOKA isumaqarpoq taakku naatsorsuinermi ilanngunneqartariaqartut. KANUKOKA isuma-qarportaaq imm. 4 paasinarninngorluni oqaasertaqarsinnaasoq.

Marloqiusamik akitsuusersuinerup paasiuminernerusumik aalisarnermi pisuussutinit ilua-naarutit aallaavigalugit akitsuusersuinermit taarserneratigut aaqqissuussap paasiuminaat-suuneranut oqaaseqaammut nalimmassarniarneqarsimavoq.

KANUKOKA-p maluginiarpaq § 4-mi § 3 assigalugu assortuuttunik imaqrartoq. Saniatigut naatsorsuinermi maleruagassiaq siunnersuummi oqaaseaateraanilu nassuiarnerlutaasoq. KANUKOKA-p maluginiarpaattaaq imaani aalisarneq akitsuusersorneqanngitsoq § 4 aamma § 5 ataqtigiiissappata.

Marloqiusamik akitsuusersuinerup paasiuminarnerusumik aalisarnermi pisuussutinit ilua-naarutit aallaavigalugit akitsuusersuinermik taarserneratigut aaqqissuussap paasiuminaatsuuneranut oqaaseqaammut nalimmassarniarneqarsimavoq.

Siunnersuutip oqaasertalernerini kiisalu § 4 imm. 5-im i oqaasertalernerini aningaasaliinerup 10 procentitaanik akitsuutinit ilanngaaviginertaqassasut. KANUKOKA-p maluginiarpaq maleruagassaq taamak ersaritsigissappat aamma inatsimmi toqqaannaq oqaasinngortinneqqa-sariaqartoq.

Pisuussutinit akitsuusersuinerit aallaavigalugit akitsuusersuinermik taarserneratigut periut-simi tunngaviusumik akitsuusersuinermut tunngasumik oqaaseqaammi pineqartoq atuukkun-naarpoq.

KANUKOKA paasiuminaatsinneqarpoq § 7. imm. 1-ip suna siunertarineraa, tassungalu ilangullugu kommunip paasinninnera malillugu aalajangersagaq ima paasineqassanersoq akit-suut kvartalikkaartumik naatsorsorneqartassanersoq.

Piffissaq akitsuuteqarfusoq kvartalikkaartumik pisassasoq siunnersuummi siunniunneqarpoq, taamaalillunilu akitsuut kvartalikkaartumik naatsorsorneqartassaaq aammalu Akileraartar-nermut Aqutsisoqarfimmut akilerneqartassalluni.

Naggasiullugu inatsisiliornermi teknik iluarinanngitsoq atorneqartoq KANUKOKA-p maluginiarpaq. Tassami aalajangersagaq inatsimmi allami atuutsinneqalernikoq inatsimmi allami atuukkunnaarsinnejarsinnaanngilaq. KANUKOKA isumaqarpoq tamanna inatsiliornermi atuutsikkunnaarsitsinermut nalunaarusiortoqartariaqartoq.

Inatsimmi allaqqasut oqaaseqaammilu allaqsut ataqtigiiinngitsut KANUKOKA isumaqarpoq § 13-mi oqaaseqaammimi imm. 1 aallannerani imm. 2 pineqartoq.

Aalajangersagaq aaqqinneqarpoq. Oqaaseqaatit § 13-miittut imarisaaanut naleqquttunngor-put.

Kommune Kujalleq

Kommune Kujalliuup oqaaseqaammini maluginiarpaan KANUKOKA-p tusarniaanermut oqaaseqaataa ilalerlugu, immikkullu ilassutigalugu eqqaarusuppaan aalisarnermut pissutsinik tamakkiisumik ataqtigisumillu qulaajasoqarsimannginnera eqqarsarnartoqartillugu.

Kommune Kujalliuup Aalisarnermut Naalakkersuisut 11. Juli 2017-mi akisuteqaataat insersuussutigaa, Aalisarnermut Naalakkersuisut kommunep “imaani aalisarnermut pisassiissutit Kommune Kujallermi suliffeqarfinnut amigarnerinut” saaffiginnissuttaa itigartinneqarmat, kii-salu “Pisassiissutit Nanortalimmi Qaqortumilu suliffeqarnerinik aningaasaqarnerinillu qulakeerinittussat” itigartinneqarmat. Naalakkersuisut akissutaat malillugu Naalakkersuisut Ku-jataani suliffeqarfearniarneq sulisitsinerlu tapersersunngikkaat Kommunep isumaqarfigaa, tassungalu atatillugu maluginiarpaat akitsuusersueriaaseq aalisarnerup iluani qaavatigut innarliissasoq kommunellu aningaasaqarniarneranut sunniuteqassasoq, tamannalu inuiaqatigiinnut inoqarfinni Nunamulluunniit tamanut iluaquaanavianngitsoq.

Alisarnerup iluani ineriertorneq ajortisassallugu siunnersuutip siunertarinngilaa. Siunnersuutip siunertaraa pisuussutinit akitsuutit aqqutigalugit aalisarnermi iluanaarutit naleqqutumik inuiaqatigiinnut tunnerulernissaat. Naalakkersuisut aalisarnerup iluani ineriertorneq ataavartumik malinnaavigissuaat, pitsaasumik ineriertortuarnissaq anguniartuarumallugu.

Pisassiissutinik il.il. eqqartuineq siunnersuummut uunga attuumassuteqanngilaq.

S.I.K.

S.I.K. p oqaaseqaammini maluginiaqqua, siunnersuut siunertaatigut tapersorlugu, pisuussutinit akitsuusiinissaq aalisarnerup iluani ilanngullugu, taamaalsoqarneratigut inuiaqatigiit, pisuussutitsinnit akitsuutitsigut, pissarsiaqaqasarniassammata. Taamaakkaluartoq S.I.K. p eqqarsarnartoqartippaa, siunnersuutip nassatarisaanik inuttat aningaasarsiamikkut eqqugaassat, akissarsiaat apparlutik.

Siunnersuummut oqaaseqaatini ersippoq aningaasaqarnertaa allaffissornertaalu inuussutissarsiutillunut kinguneqartitsiumaartoq ”pisuussutinik akitsuusiisalernissami ilimasuutigineqarpoq aalisarnermik inuussutissarsiutillit 60 mio. kr. miss. aningaasartuuteqartalerumaartut. Aningaasartuutit inuussutissarsiutigalugu aalisartut akissarsiassaanniik aaneqassasut kiisalu suliffeqarfinnut akitsuutininngaanniit. S.I.K. p tusarniaatitsinermi akissutiminni apeqquteqarfigisimavaat, oqaaseqaat taanna qanorpiaq isumaqarnersoq.

Aalisariutatillit ilaasa ullumikkut pisuussutinut akitsuutit inuttat akissarsiassaanniik nusuttarpaat, imaammat akissarsiassatut immikkoortitaniik aaneqartarmata. Akitsuutinik annertunesrusunik akiliisoqartalissappat ilimasuutigineqarpoq inuttat akissarsiast appassasut.

Qulaani taaneqartumut atasumi, allassimavoq innuttaasunut kingunerisassaanut ilaasoq ”akitsuutitigut isertitariligassat 60 mio.kr. †sut pissarsiarinerini inuttanut akissarsiassat 17 mio. kr. miss. annikillissasut. Taamaattumik ilimasuutigineqarpoq arlaatigut, aalisartut aningaasarsias-samikkut akissaatimikkullu sunnerneqarumaartut”. S.I.K. †p apeqqutigerusuppa oqaaseqaat taanna qanorpiaq isumaqarnersoq kiisalu Aningaasaqarnikkut Qullersaqarfuiup kisitsisit taakkorpiat qanoq nassaarisimaneraat.

Akitigut pisatigullu pissutsit allanngunngippata, akissarsiat annikillinissaat ilimasuutigine-qarpoq. Tamanna isumaqarpoq inuttat akissarsiamikkut appaaffigineqassasut akissaatitigullu nakkaallallutik.

S.I.K.-p naggataatigut Naalakkersuisoqarfik piumaffiga nassuaasseqqullugu siunnersuutip nassarisassaanik allanik, aalisarnerup iluani kiisalu aalisakkanik suliffissuarnik il.il., arlaatigut eqquaasoqassanersoq

Naalakkersuisut ataavartumik aalisarnikkut inuussutissarsiornikkut ineriertorneq malinnaaf-figissavaa, inuussutissarsiornerup iluani positivimik ineriertortitsisoqarnissaa angutserlugu.

Polar Seafood Greenland A/S (PS)

PS-ipp akissumminni aallarniutigalugu oqaatigaat suleqatigiisitarsuarmi peqataasimallutik, taamaakkaluartorli Aningaasaqarnikkut Qullersaqarfuiup siunnersuummi saqqummiussaat ilisarisinnaanagit. PS-ipp aamma tassunga atatillugu maluginiarpa siunnersummut oqaaseqaa-tit ilaatinneqartariaqtut, kiisalu ersittariaqarluni siunnersuut pilersimasoq ataatsimiititaliar-suup Aningaasaqarnikkut Qullersaqarfimmit immersorneqarsimaneratigut, erseqqissaavigine-qassasorlu sutigut tamatigut isumaqatigeeqqissaartuaannartoqarsimannngilluinnartoq.

Naalakkersuisut naliliippit, ataatsimiititaliarsuup nalunaarusiaata annerani isumaqatigito-qarsimasoq, akitsuusiinissamut periuserrisassat tassunga ilaallutik. Pisuussutini akitsuusiisa-lernissami periuserisassat nalunaarusiam iterniliussanii aaneqarsimapput ataatsimiititaliar-suarmi ilaasortanit isumaqataaffigineqareersimasimasut.

PS-imit aamma maluginiarneqarsimavoq, periusissatut saqqummiunneqartoq ataatsimiititaliarsuarmut saqqummiunneqartumit allaanerujussusoq taamaattumik PS ataatsimilluunniit isu-maqataanngilaq atuutsinneqalernissaanut akuersaanngilluinnarlugulu. PS tupigusuppoq, pif-fissaq ilisimatuunillu siunnersorneqarnermut aningaasartauteareersut eqqarsaatigalugit inerniliineq taama suunngitsigimmat pitsaanerunani. Periusissatut saqqummiunneqartoq PS-ip isumaa malillugu Inuussutissarsiornermut Nunattalu Karsianut ulorianartorsiortitsilersinnaa-soq.

Taamaattumik PS isumaqarpoq, pisuussutitigut akitsuusiisalernissamut periusissiaq aalisarnikkut inatsimmut atatinneqartariaqartoq. PS-ipp oqaaseqaammini nangilluni oqaatigaa aalisarnikkut inatsit suli piulinngimmat, akitsuuserinikkut aaliangersaavinnissamut suli toqqam-mavissaqanngitsoq, qaffaanissamulluunniimmi toqqammavissaqanngilluinnartoq.

Marlunnut pisuusutinut akitsuusiisalernissamut periusissisaq, ataatsimiititaliarsuarmut saq-qummiunneqareernikuuvoq takornartarisassaanngilaq. Aaammattaaq isertitat tunngavigalugit akitsuusiisalernissamut periusissiaq saqqummiunneqareernikuuvoq.

Naalakkersuisut akuersaarpaat, ilumut iluarnerusimassagaluartoq aalisarnikkut inatsisilior-nermut ilanngullugupilersaarusrorlugu saqqummiunneqarsimanissa, pilersaarusiulermammi taanna siunertaanikuummat.

PS-ipp akissut upternarsarpaa, qeqertat avataanni aalisagartassat quleraarterutaannik nutaa-mik agguasseqqinnerup, kinguneritikkuarlugit. PS-ip ilimasuutigaa qeqertat avataanni aalisartartut isertitammikut annaasaqaateqarumaartut 10 % mik annikilliliiffigineqarunik. PS-ip naatsorsuinera malillugu sinneqartoortut 29 % mik ikileriassapput 20 % mi annikilliliiffigi-neqassagunik 54 % mik ikileriassallutik. PS isumaqarpoq pisuussutinut akitsuusiinissamik pilersarut aalisarnikkut politikkimut attumanngitsumik ingerlasoq. PS isumaqportaaq periu-sissatut toqqarsimasaq tulluartuunngitsoq, aalisarnikkut inatsik qiviaraanni, kialuunniit naat-sorsorsinnaavaa kaaviiartitanik annaasaqarnermi akitsuutitigut isertitarisassat qanoq nalorni-nartorsiornarseriatarsinnaatigisut nikeriataarsinnaanermikkut.

PS-ip paarlattuaniok siunnersuutigerusuppa periusissamik sanasoqassasoq aalisariutit immik-kut tamaasa minnerpaaffilikamik isertitatigut inissisimanissaannik qulakkeerfigineqassasut, pisuussutitigut akitsuutip atuutsinneqalerfissaanut killilikamik. PS-ip siunnersuutigaa kaavii-aartitat ukiup affaa kingumut akit toqqammavigalugit naatsorsuusiorneqartassasut, pisassii-nermi tullermi Nunatta Karsianut isertitaasussat tassuunatigut ilisimakannereerneqarniassamata. Taamaaliortoqanngippat PSip takorloorpaa 80 kunnitut amigartooruteqalemnikkut aju-toortoqavissinnaanera allaat suut pigisat tamaasa annaanerisigut, politikki ingerlassaq pissu-taalluni, taamaariaannaanera PS-ip takorlooruminartippaa.

Periuserisassaq ukiup affaani kingullermi avammut tunisanik naatsorsuisarneq toqqammavi-galugu akitsuusiissarnissaq iluanaarutinik tamakkiisumik matussusiissutaasinnaalluarpoq, ukiup affaani siullermi akit appasinnerusarnerat eqqarsaatigalugu. Periusissap siunertalun-nera taarserneqarniarsimammat marlunnut pisuussutitigut akitsuusiisarnissaq isertitat toq-qammavigalugit akitsuusiisarnissanngorlugu iluarnerumisaalerpoq taamaannerani.

PS-ip oqaaseqaammini oqaatigaa amigaataasoq qanorpiaq takorluugaasimanersoq akitsuutip piviusumi ilanngaataasarnissaa, Naalakkersuisoqarfiulli oqaloqatiginerani paasinarsisimasoq

ullumikkut %-ngorlugu ilanngaat koruuninnguinnarlugu takorluugaasoq akitsuusiineq ukiut pingasut kingumut aningaasarutaaasimasut aallaavigalugit naatsorsiuusiorqartassasoq. PS tassunga atatillugu nassuiaassuteqarpoq 2015-2017'mut akitigut kinguppaat appaavigineqarsi- masut 15'miik 20 % 'mut, taassuma takussuserpaatigut ukiuni pingasuni kingumut aningaasar- tuutaasimasut takugaluarlugilluunniit piviusoq allaanerujussuusinnaasoq.

Marlunnut pisuussutitigut akitsuusiinermiik isertitat toqqammavigalugit akitsuusiisalernermi anguniarneqarsimavoq periusaasimasup siunertalussimaneri pinngitsoorniarlugit ingerlatsi- soqarusulluni.

PS-ip innersuussutigerusuppaq akitsuusiinermi akit atuuttut qiviaqqaarneqartarnissaat saniati- gullu siunnersuutigalugu akitsuut nikerartuuteqquallugu soorlu qaleralittanik kinguppattanillu akit taamaattut. PS isumaqarportaaq ullumikkut atuuttutuut ukiumut sisamariarluni naatsor- suusiortarneq atuutiinnarsinnaasoq, allaffisorneraa pisariaqanngitsumik nanertortariaqan- ngimmat. Taamaattumik PS-ip siunnersuutigiumavaa, akitsuusiisarnikkut inatsit ullumikkut atuuttoq aallaavigalugu ingerlassasoq, ersarinngitsunik paasiuminaatsunik taarserniarsarinagu.

Qulaani akissut qiviaqquneqarpoq. Akitsuusiinikkut periusissami nutaassami isertitanik aal- laavilikkami ukiup affaani akit atuuttut tunngavigalugit akitsuummik naatsorsuisoqartassa- soq. Taamaalilluni ukiup affaani siullermi akit atuuttut tunngaviullutik ukiup affaani kingul- lermi akitsuutaasussaq naatsorsorlugu aaliangerneqartassaaq.

PS-ip ilanngullugu eqqarsarnartoqartippaa, naatsorsueriaatsimik ilanngussisoqarsimannginne- ra, aamma raajat pisassallu allat akulerussuunnerat isumassaqanngitsutut isigaat, imminnut akitigut atasumik nikerarfeqanngimmata. PS-ip pissusissamisoorsoraa 2016 assersuusiullugu takussutissiisoqarnissaa pisariaqartoq.

Siunnersuutip ersarinnginnera paasinartoq, assersuusioqattaarnikkut paasinarsaasoqarsin- naasimagaluartoq pisuussutitigut akitsuusiiniarnermi periusissap tungaatigut.

Periutsip pisariussusaanik oqaaseqaatit pisuussutinik iluaquteqarnermik akitsuutip marloqui- saanerata kaaviliaartitat aallaigalugit pisuussutinik atuinermut akitsuusiinermik, pisariun- ninnerutinnejartumik toqqammaveqalersillugu allanngortinnejarteratigut naaperiarneqar- put.

Naggataatigut PS oqaaseqaammini oqaatigisimavaat inuussutissarsiummut GN KANUAA- NA-lu oqartussaassuseqaqataalernerusariaqartut sunniuteqaaqataanissaminut periarfissaqarlu- tik, misigisimagamik inuussutissarsiornermiik GN-imik ataatsimiititaliani peqataaneq inissisi- masuusaarnerertut naleqalertoorsinnaasoq ilisimatusarnermut aalingiusassat GN-imik aaliangi-

unneqareertarmata, ilanngullu PS isumaqarpoq KANUAANA kattuffiusoq eqartuusoq allaf-fissornerinnaallunilu, ilisimasaminnillu avitseqateqassanatik qanoq NANUAANA-p misissui-sarnertik pilersaarusiortarnerlugu. PS isumaqarpoq akikinnerusumik nakkutiginnilluarnarne-rusumillu nassaartoqarsinnaasoq inuussutissariortut akuutinnerisigut ilisimasaasalu atorluar-nerisigut. Aammattaq PS isumaqarpoq inatsisisamik pilersitsiniarneq allatut oqaaseqatigilia-rineqarsinnaasoq. Inuussutissarsiortut akuutissimagaanni paragraffit ataasiakkaat allatoq-qissaaq isikkoqarsimasinnaagaluarput paasinarsagaanermikkut ersarissarneqarnermikkullu.

Inuussutissarsiortuniik suleqatigiisitarsuarmi peqataatitsisoqarnikuovoq pisuussutitigut akit-suusiisalernissamut periusissanik eqqartuinerni. Inaarsajaarneqannginnera nalunaarusiallu imaanik samminninnerup kingusinaarnera pissutaallutik piffissaliussallu sivikillinerani ajor-nakusoorsimavoqoqaaseqatigiinnut oqaasinngortitsiniarnertaani peqataatitaqarnissaq.

Siunnersuutip avataaniippoq taakkuninnga eqqartuisinnaaneq oqaaseqaataasimasunullumi-KANUNAANA-p siunnersuutaa Inuussutissarsiortuni annertuumik akuutitsinerunissaq, Aali-sarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut tunniupparput, KANUAANA taassuma Naalakkersuisosqarfíup ataaniittuummat.

Paragraffinut ataasiakkaanut tunngatillugu PS periutsinut siunnersummi tunngassutilinnik apeqqueteqaatissaqarpoq:

§ 3' mut tunngatillugu PS-ip maluginiarsimavaa periusissaq paatsuunganartuusoq.

Periusissatut siunnersuutip paasiuminaatsortaqarsinnaanera paasinarpooq, assersuutinik ar-laqarnerusunik ilassuteqartoqarsimasuuppat paasiuminarnerusimassagaluartoq paasisinnaavarput.

Tassunga akissutitullusooq marlunnut pisuussutitigut akitsuusiinissaagaluaq isertitanik aal-laavilikamik akitsuusiisalernissamik taarsernerani isumaqarpugut paatsuungassutinik anni-killitsissasoq.

PS-ip apeqqueteqaataanut ilaavoq § 4, imm. 2-mi akitsuut akigititamit tamakkiisumiit ilan-ngaataassanersoq imaluunniit oqaaseqaatinitut allassimasumi pisoqassanersoq ilanngaataasinaasut minnerpaaffiat aallaaviulluni ilanngaatigineqartassanersoq.

Oqaaseqaatit akineqarnissaat pisariaaruppoq, marlunnut pisuussutitigut akitsuusiisarnissa-agaluaq isertitat aallaavigalugit akitsuusiisalernissamik taarserneqareermat.

PS'p maluginiarsimavaa § 4, imm. 3-mut atatillugu akitsuummik naatsorsuisarnissaq taamaalaat avataasiutit aalisakkerivittut atuutiutigisuni isertitat aallaavigalugit naatsorsuisoqartartoq, taamaaliornermi imaattoqariataarsinnaammat qaffasippallaartumik aallaavilikkamik naatsorsuusiortoqarluni. PS-ip siunnersuutigerusuppa lastip imai aallaavigalugit kilomut aki aalajangersaaffigineqartassasoq. Aamma tamanna Imm. 4'mut atuuppoq. Saniatigut malugeeqqu-neqarpoq imaariaannaasoq kinguppaat tunisassiarineqartartut akertik qaangerlugu akitsuuser-neqarsinnaanerat imaariaannaammat pisuussutitigut akitsuut tunisinermi akimik qaffasinnero-riaannaalluni.

Marlunnut akitsuusiinissaagaluaq isertitanik aallaavilikkamik akitsuusiisalernissamut taarsermat, imaalisaaq tunisinermi akip qasseraarterutaannaa akitsuusigassanngorlugu tulaassinermiluunniit aki aallaaviulluni. Isertitat aallaavigalugit akitsuusiisalernissami avammut tunisaqarnermi akitsuummiik tulaassinermermi akitsuut annikinnerutinneqarsimavoq.

PS-ip takorloorpaaattaaq, kilokkaartumik akitsuusiinermi, pinngitsooratik tunisassiarineqartartussani qaffasinnerpaaffissatut aaliangiussa 25 %-usoq qaangertoorsinnaasassagaa, ullumikkut pissutsit atuuttuut.

Qulaani akissut takoqquneqarpoq.

§ 4, imm. 5-imut tunngatillugu PS-ip kissaatigaa 2016'mi kisitsisit pigerikkat aallaavigalugit takussutissiisoqassasoq assersummik, 2017-imi akitsuutit annertussutsimikkut atugarisassat ersarissiniassammata.

Assersuusiornissaq ajornakusoorsimavoq inatsimmik siunnersuusiornnerup nalaani 2016-imut kisitsisit tunngasut suli pissarsiarineqarsinnaanngimmata.

§ 4, imm. 6-imut 7-mullu atatillugu pissusissamisoorsorinngilarput, akitsuut taama annertutigisoq kisitsisit piviusunngitsut aallaavigalugit naatsorsuusiorismanissaq. Taamaattumik PS-ip siunnersuutigaa taanna tunuliaqutaralugu, ullumikkutut periuseq aallaavigalugu, akitsuut ukiumut sisamararluni naatsorsorneqartareratuut, misissueqqissaartartunit misissuiffigine-qartartunik periuseqarneq atuutsiinnarneqassasoq.

Akitsuutinik naatsorsuinerit pisarput umiarsuaateqatigiiffinninngaanniit nalunaarusiat tunngavigalugit avataasiortuniik nunap qanittuani aalisartuniit kinguppannianiit qaleralinnia-niillu nalunaarusiat naatsorsuinerni tunngaviusarlutik.

§ 5-imut tunngatillugu PS oqaaseqaateqarsimavoq, aalingersimasumik akitsuusiinneq ikerin-narsiortunik aalisarnermi kiisalu piffissani aalingersimasuinnarni piusartuni, aporfegarsinnaa-

soq, akitsuuusiussat qaffasippallarnerisigut. § 5, imm. 2-mittaaq maluginiarpaat aalajangersak-
kamut ilanngullugu erseqqissarneqartariaqartoq inuttatigut piumasaqaatit atuutsinnejassasut
akitsuutitigut oqinnerusumik atugaqarsinnaaneq anguniassagaanni. Taamaakkaluartoq arlaati-
gut killileereertoqarsimasinnaalluni.

*Pisuusutitigut akitsuuutip sunniutai takujuminaassinjaapput, qalluinerit amerlasuut angallati-
nit nunanit allaneersunit ingerlanneqarmata, kiisalu aalisariutinik assigiinngitsunik pisama-
sartunik. Isornartorsiinerit kinguneqartikkumallugit upernaajugaa 2017-imik makrelinik akit-
suut appaaffigineqarpoq, Inatsisartut Inatsisaanni imm. 2-mi maajip ulluisa 29-aneersumi
2017 qaleralinnut akitsuut aalisakkanullu allanut. Taamaalinikkut makreli akitsuuteqalerpoq
0 kr. 40 øremik Kalaalit Nunaanneersunut angallatinut angallatinulli nunanit allaneersunut 1
kr. ´ulluni. Akitsuummik annertusussiliussaq taamaalinerani qallorneqartunut naammagisi-
maarnartutut isiginarpoq. Atuisutut akitsuusiisarnermik atorunnaarsitsinermi ikerinnarsior-
tuni aalisarnermi tonsimut akiliut 60 kr ´imik apparpoq.*

§ 7-imut tunngatillugu, PS-ip innersuukkumavaa oqaaseq atorneqartoq `akileraarut` `akile-
raarneq` -mik taarserneqassasoq. Imm. 2-milu qummut killiliisoqassasoq, annertoorujussuit pi-
neqarmata, taarsiullugulu piffissami pineqartumi ernialersitsisoqarsinnaasoq.

*Oqaaseqaat aaliangersakkap imm. 5-ianut ilanngunneqarpoq oqaaseq `akileraarut` `akit-
suut` -nngortinneqassasoq*

*Aaliangersakkap Imm. 8 ´ni, allangortitsereernerimi siunnersuummi ersippoq § 11-mi aalaja-
ngersaavagineqartoq, akitsuummut aamma tunngatillugu, akiliinngitsoortoqarpat 2 % ´mik
qaavatigut akiligassiisoqartassasoq, piffissaq aalisarfigiligassaq sioqqullugu akilereerneqar-
tussamik.*

PS kaammattuerusuppoq, siunnersuut saqqummiunneqassanngitsoq sukumiisumik inuussu-
tissarsiornikkut ingerlatsisunik isumasioqateqareertoqartinnagu attaveqarfiillu suleqatigisar-
takkat attuumassutilit taamattaaq attaveqarfifereertinnagit, naatsorsuusianik assersuutinik pe-
qareertinnani kialuunniit paasisinnaasaanik suliaalluarsimasussanik.

*Suleqatigiisitarsuarmi akitsuusiinssamullu periusissanik suliaqarnerit ukiuni marlungajanni
ingerlasimapput. Pissusissamisuuunngilaq aaliangersaaviginissaata kinguarsaqqinnissaa.
Taamaakkaluartoq Naalakkersuisut akuersarpaat inuussutissarsiutigalugu ingerlatsisut isu-
masioqatigisinnaallugit inatsisissatut siunnersuummi periusissatut saqqummiussap allan-
ngorsarneqarsinnaaneranut iluarsartuuteqqissinnaaneranullu ammallutik.*

KNAPK

KNAPK-p tusarniaanermi akissuteqaasiavimini maluginiarsimavaa immikkoortortaqarfinnut tamanut tusarniaaneq nassiusorneqarnikuusimasoq, taamaalilluni siunnersummut oqaaseqaa-tissat ataatsimoorussamik akissutaasut.

KNAPK-p saniatigut Qullersaqarfimmut akissuteqaatigereersimasartik 27 . marts 2017 nassis-ussimasartik aamma eqqaasitsissutigaat.

KNAPK-p aamma maluginiarsimavaa 27. marts 2017 tusarniaanermiik allannguutaasoq mar-lunnut akitsuuseeriaatsimik siunnersuut aalisarneq Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik isigalu-gu.

Siunnersuut tusarniaanermut toqqammaviusoq suleqatigiissitat siunnersuusiaat Nunatsinni aalisarnermi akitsueriaatsimik siunnersuuteqarnermi tusarniaatitsineq, 27.marts 2017 inger-lanneqartoq, toqqammaviusimasoq.

KNAPK-p aaamma maluginiarsimavaa, aalisarnikkut ingerlalluartoqartillugu, pissusissamisoorsinnaasoq artit taaneqartut akitsuusertarsinnaanissaat, KNAPK-li isumaqarpoq akitsuusi-nissaq sinneqartoorfiumngitsuni illersorneqarsinnaanngitsoq. KNAPK-p maluginiarsimavaa, akitsuusiiniarnernik suliaqarnermi arlaleriarlutik tamanna uparuartarnikuullugu taamaakkalu-ar-toq tupallaatigaat tunngaviatigut akitsuusiisoqarnera, sinneqartoorteqarsimagaanni sinne-qartoorteqarsimanngikkaanniluunniit.

Aalisarnikkut sinneqartoorteqartaraanni sinneqartoorteqartanngikkaluaraanniluunniit aa-lisarneq aningaasartuuterpassuaqartarpoq allaffissornikkut, misissuinernut uumasunilluun-niit misissueqqissaartarnernut. Pissusissamissoorsoraarput inuiaqatigiittut akiligassatigut nammaqatigiinnissarput ataatsimoorluta aalisarfinnik atuisuunitsinnut.

KNAPK-p maluginiarpaa, nunap qanittuani qaleralinniarnermi 5 pct.-imik akitsuusiisoqarnera aalisartunit iluaagineqartoq avannaani aalisarfiusuni pingasuni taamaattumillu kisiisa nam-mattussajunnaarlugit allannguisoqarnera iluarisimaarneqalersoq.

KNAPK-ttaaq maluginiarsimavaa, nunap aalisartuinut saarullik pingaaruteqartuusoq, inuus-sutissarsiutituttaaq, toqqammavissaqarsorinngilaalli, naak akitigut qaffaminertoqaraluartoq, taakkua akitsuuserneqarnissaat.

Marlunnut akitsuuseeriaatsimik periuseqarneq allanngortinneqarpoq tulaassanut kilomut aki-gitinneqartup annertussusaa akitsuusiinermi aallaavigineqartassasoq. Tunngaviatigut kiilu-mut 5 øremik akitsuuserneqarpoq, saarullittanik tunisinermi 8 kr sinnersimanngippagu.

Tunisinermi 8 kr. sinnersimappagu taassuma 5 %’ia akiliutaasassaaq. Naliliinermi isummer-toqarpoq saarullinniarnermi akitsuusiussaq taanna nammaneqarsinnaassasoq.

Siunnersuummi § 4 Imm. 5-imik KNAPK-p maluginiarsimavaa, aaliangersakkap imaani ”akitsuummik annertussusiinermi aalisariutini suliffissuarniik assigiinngitsuneersuni akitsuusiisar-nikkut periutsit agguaqatigiisillutik inernerat aallaaviusimasoq”, tamannalu aporfiersuilersin-naasoq, tunisinermi akit assigiinngiaarsinnaanerat pissutaalluni. Unammisoqarnersoq kiser-maassisoqarnersorluunniit apeqquaalluni. KNAPK-p isumakuluutigaa, pissutsit taakku isigi-niarneqarsimannngippata, kiseraassiffinni tunisisartoq unammisoqarfimmeersumiik annertu-nerusumik nammakkinneqarsinnaanera takorloorneqarsinnaammat.

Marlunnut akitsuusiisarneq allanngortinneqarpoq isertitat aallaavigalugit akitsuutitalimmut, akitsuut annertussusiligaalluni aalisakkap suunera aallaavigalugu. Isertitat aallaavigalugit akitsuusiinermi, akitsuut allanngorartuussaaq tunisinermi isertitat apeqquaalerlutik, aggu-qatigiisitsilluniluunniit akimik aallaaviliisimagaluaraanni.

KNAPK-p aammattaaq siunnersuummiittoq maluginiarpaa, inuussutissarsiutigalugu aalisar-tut, tunisisanngikkaluit, immikkut saarullittassinneqarlutillu qaleralittassinneqarnikuusut, assi-ganik akitsuutinik akiliisussanngorsimasut taamaalilluni akitsuut inuussutissarsiutigivillugu aalisartuniinnaq nammaneqarunnaartillugu.

Anguniarneqartoq unaavoq, siunnersuut tunngavigalugu, Nunatsinni pisuussutitsinnik atuisut tamakkerlutik akitsuutit aqqutigalugit nammaqataassasut inuiaqatigiinnut tapiinermikkut.

KNAPK-p erseqqissaavigitikkusuppa akitsuut ilanngaataasinnaasassanersoq.

Naalakkersuisut maluginiarpaat, aalisakkanut akitsuutit, aningaasartuutitulli allatut, isertita-nik akileraarnikkut ilanngaataasinnaasassasut.

KNAPK-p tusarniaatitsinermi akissuteqaatiminni allassimavaat, nunap qanittuani ullumikkut aalisartut, pisaminnik tunitsivinnut tulaassisarnissaat, tamannalu KNAPK-p naliliinermi ni isummerfigaat, aalisartunut ineriartoqqinnissamut pisaqarnerulernissamulluunniit aporfiersui-lersinnaasoq. KNAPK-p eqqaasitsissutigerusuppa, aalisartunik sumiiffinnut ”pifffinnut pi-tuuttatut” atuuttuulersinnaasoq. Taamaattumik KNAPK-p kissaatigaa, oqallitsitsinermik am-maassisoqassasoq, ataavartuutiinnassanerlugumik oqallitsitsinermik.

Siunnersuummik eqqaaneqanngilaq aaliangersimasumik tulaassuisoqartassanersoq. Taman-na aalisarnikkut inatsimmi aaliangersaavagineqarumaarpoq. Aaliangersimasumut tulaassui-

sarnissamik piumasaqaateqartoqassappat oqartussat akornanni tamanna oqallisaajumaarpoq.

KNAPK-p maluginiaanut ilaavoq aalisartut pisortanit ikorsiivigineqarsinnaanissaminut periarfissaat, misigisarnikuugamikku aalisartut ikorsiissutinik tunineqarumaneq ajortut, tassagoq aalisartut namminersortuummata. KNAPK-mi isumaqataaffigineqarpoq aap aalisartut inatsisitigut namminersortuuusut, KNAPK-milli isumaqarfigineqarpoq aalisartut inuiaqatigiinni aningaasarsiortutulli akileraartuuusut innuttaasunit allanit annikinnerunngitsumik. KNAPK-p innersuussutigerusuppa akileraartartunut tamanut assigiimmik naligiimmik aaqqiisoqassasoq.

Siunnersuut aalisartut pisortanit ikorsiissutisisalernissaannut aaliangersaaniarnermik, tunngassuteqanngilaq. Tassuunatigut aaliangersakkat Isumaginninnermi Inatsimmiippuit. Allannguutissanik siunnersuutissaqaraanni oqartussanut saqqummiunneqassaaq.

KNAPK isumaqarportaaq qulequetaq pineqartillugu ningittakkat atunngitsut immap naqqaniginnartut qaqittarnissaannut akisussaaffik inuiaqatigiinniittooq. KNAPK-p siunnersuutigerusuppa akitsuutitigut isertitat ilaat taamaasiortalernissamut siunertalikkamik aaliangersimasumik immikkoortinneqartassasut.

Nunami maani ileqqunngilaq, aaliangersimasumik siunertalikkamik immikkoortiterisoqartarneq. Taamaattumik apeqqut taanna Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik peqatigalugu isumagineqassasoq isumaqarput.

Naggasiutigalugu KNAPK-mit maluginiarneqarpoq, kattuffimminni ilaasortat arlallit arlaatigut isummersorfigisimagaat, akitsuusiinissamik aaliangersaasoqarsimanera maluginiarsimalugu, isummersuutit assigiinngitsut aallaaviginngikkaluarlugit. Aalisartut ataatsimut isigalugu, aalisarnerup iluani ineriertornissamik akornusiisinnasunik akitsuusiisoqarnissaa akerleraat.

Inatsisiliorneq, Inatsisartuni ataatsimiititalianilu arlaleriaammik eqqartuiffigineqaqqarlutik, aalajangersaaffigineqartarput. Inatsisiliornermi inuiaqatigiit tamakkiisumik eqqarsaatiginiarneqartarput inatsisiliornermilu periarfissaasinnaasunut ammasuunissamik isuma pigisaq aallaaviginiarneqartarluni. Tusarniaatitsinermi akissutaasimasut tamakkerlugit misissorneqartarput nalilersuiffigineqarlutik Inatsisissallu Inatsisartuni saqqummiunneqannginnerini inatsimmut tunngassuteqarsinnaasorisat ilangussuunneqaqaartarlutik. Taamaattumik Naalakkersuisut sakkortuumik akerlilerusuppaat oqartoqartarnera inatsisit siumut aaliangiute-reerlutik inaarsagaareerlutik saqqummiunneqartartut.

Qaasuitsup Kommunia

Qaasuitsup Kommuniata akissuteqaamminni, maluginiarsimavaa siunnersuutip kalaallisuuani aalisarnikkut inatsimmeereersut taagueriaatsit akuerisaareersut siunnersummi allatut taane-qartarsimasut.

Siunnersuutip kalaallisuuani taagueriaatsinut pioreersunut nalimmassarneqarsimalerput.

Sulisitsisut (GE)

Sulisitsisut maluginiarpaat akissuteqaatiminni, nalornissutigalugu suleqatigiissitap ilaasortai tamakkerlutik siunnersuusiassamut isumaqatigiissinnaasimanersut. Pasivaat isumaqatigiissutigivissinnaasimanngikkaat. Sulisitsisut tikkuarpaat, suleqatigiissitaq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmi ataatsimeeqateqartarsimasoq, kalaallit aalisartut aalisarnermi pisuussutit iluanaarutinut inatsisiliassap piareersarneqarnerani kiisalu siunnersuutiginialersaarnerani, pasivaallu peqataasut tusarniaaffigineqaannarsimasut Naalakkersuisoqarfilli nalunaarusiamik suliarinnittuusimasoq Naalakkersuisunut saqqummiunneqartumik. Taamaattumik Sulisitsisut isumaqarput paassisutissat eqquissunngitsut allanngortinneqartariaqartullu.

Suleqatigiissitap suliassarisimavaa, akitsuusiinermi periusaasinnaasunik assigiinngitsunik katersinissani, iluaqutaasinnaasut ajoqutaasinnaasulluunniit misissuiffagalugit, kingunerusinnaasut takussutissalorsorlugit naggataatigullu nalunaarusiorlutik aalisarnerup iluani akit-suusiinermi siunissami piukunnarsinnaasunik takussutissiillutik tigussaasunik atorsaasunillu. Suliaq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit aqunneqarsimavoq taakkuusimappullu aamma allaffissornikkut aqutsisuusimasut.

Naalakkersusiut ajuusaarutigaat, Sulisitsisut tusarniaaffigineqartutuinnaq inissisimasutut misigisimasimammata. Oqaaseqaatit ilassutillu tamakkerlugit qimerloorneqaqqissaarneqarlutik oqallisigineqarsimapput. Oqaatigineqarsimasullu tamarmik allattorneqarsimallutik nalunaarusiamti atuarneqarsinnaapput.

Sulisitsisut tikkuarsimavaattaaq, isornartillugu, nalunaarusiamti oqaaseqaataasimasunut inner-suussinermi, tusarniaaffigineqartut isummersuutaat ersarissut ilanngunneqartarsimanngimmata suliap ingerlanneqarneranut nalunaarusiallu imaanik isornartorsiuninerit. Sulisitsisut maluginiarsimavaattaaq, aalisarnermi politikkikkut suliniutinik isornartorsiuisarsimanerit, ataqtigiissaavagineqartarsimanngitsut imminnullu akerlilersortut eqqaaneqarsimamngimmata.

Akerliliissutit suliap ingerlassaaneranut naluanaarusiamullu, kalaallit aalisarfiini aalisarnermi pisuussutinit iluanaarutit pillugit nalunaarusiamti taakkartorneqarsimasut kiisalu iluanaarusiinissamut periusissatut siunnersuutini.

Siunnersuummi aalisarnikkut politikkip eqqartuiffiunissaanut periarfissaqanngilaq.

Sulisitsisut tusarniaanermi akissuteqaamminni 27. marts 2017-imeersumi, allassimagaa taamanikkut Aalisarnermi Piniarnermilu Naalakkersuisup § 37-mut tunngasumut apeqqummut tunngatillugu Naalakkersuisut politikkikku aalisarnermi anguniakkatigut pilersaarusaiaanni; Naalakkersuisut anguniagarigaat, nunamut qanittumi kiisalu aalisartunik avataasiortunillu amerlanerusunik kissaateqarlutik pisassiissutissat naammattorsummata, kiisalu Naalakkersuisut 2017-imi qaleralittassat, saarullittassat, suluppaagartassat quleraarterutaat immikkoortiniarlugit, inuaqatigiillu aningaasatigut annaasaqassasut aalisariutinut agguataarisooqassagaluarpat, ilimasuutigineqarmat angallatit pioreersut pisassiisutit qaloorsinnaassagaat, tamakkerneqanngippatali aningaasartuutit annertuninngussasut, nutaaliornerit amerlatsissasut, aalisagartatsinnik qaloorisinnaasut amerlatsinniarlugit suliniuteqartussanik.

Sulisitsisut paasisimavaat, Aningaasaqarnermut Akileeraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup kissaatigaa aalisarnermit pisuussutinit iluanaarut eqqukkusukkaat, aalisarnermi imminut akilersinnaasumut tulluartoq annertunerpaamillu isertitaqaataasinnaasoq, taassumanilu tunngaviatigut piumasaqaataasoq paasisaq unaasimasoq, aalisarnikkut ingerlalluartoqartillugu pisuussutitigut iluanaarutitigut annertunerusassasut, taamaakkaluartoq Aaliasarnikkut Piniarnekullu Naalakkersuisoqarfiup pilersaraa aalisarnikkut ingerlanerliornerusoqalernissaa inuaqatigiinnut annaasaqataasussanngorlugu taamaalinermikkut politikkikku aalisarnerup iluani imminnut akerleriissunik siunertaliillutik uffa massa tamaginniit kajumissaarneqarlutik politikkikku aalisarnernikkut anguniakkanik suliatigut ataqatigiissaarinissaminut.

Sulisitsisut paasisimavaat, Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutit annersaanik ersarissunik anguniagalersuinatillu sinaakkusersuinngitsut, kingunerisaanillu aningaasaleerusuttut, piginnittut, aningaasaliisut inuaqatigiinnilu inuussutissarsiornerikkut akuusut toq-qissisimajunnaartillugit, aalisarnikkut ingerlalluartoqarnissaanik pisariaqartitsisut, nassatarissammagit suliffissat, nunanut allanut tunisassiornerit, nunattalu karsianut isertitaqaateqarnerit.

Siunnersuutip iluani, aalisarnikkut politikki oqallisaasinnaanngilaq. Siunnersuummi allannguititigut anguniarneqarsimavoq aalisarnikkut ingerlalluarnissaq.

Sulisitsisut tikkuarpaat 2015-mi aaliasarnikkut isertitaasimasut katillutik 2,5 mia. koruunumata inuaqatigiinnullu tapiissutit taakkunanngaanniik 1,2 mia. koruuniusimallutik.

Sulisitsisut taassunga atatillugu tikkuarpaat, aalisarnerup inuaqatigiittut aningaasaqarnitsin-nut qanoq naleqartigisumik siaruartitsisartoq positivimik kingunilimmik, aalisarnikkullu imminnut tatiginngitsumik ingerlassisoqarneratigut piffissaq sivikitsoq atorlugu aseruineq qanoq annertutigisoq pilersinnaasoq annaasaqaatitalimmik, aalisarnerullu silarsuaani sulisorpassuit,

soorlu 80-ikunni taama pisoqartoq, Nunatta Karsiata imaarutiivilluni imaarutingajanneranik kingunilimmik. Sulisitsisut paasisinnaanngilaat, Naalakkersuisut imminnut akerleriissunik siunnerfeqarsinnaasut aalisarnerup iluani politikkikkut anguniakkamikkut uffa sakkortuumik kingunipiloqarsinnaasut ilisimagaluarlugit.

Siuliani akissummut allassimasumut innersuussivugut.

Naalakkersuisoqarfiup innersuussaanut nalunaarusiamut tunngatillugu siunnersuusiamut tunngasumut tunngatillugu Sulisitsisut inerniliippu, Naalakkersuisut aalisarnikkut politikkimis-
sust saqqummiussaminni pisassiissutissanik agguataarinissaminnik pilersaarumminni aalisar-
nikkut ingerlalluarnissamut misissuinkkut nalunaarusiami sukuiaanikkut tunngavissat tamaa-
sa atorunnaarsillugit piviusunngortoqassappammi aningaasat kaaviiartitat aallaavigalugit
ilanngaatissaq appasinnerpaaffianiitinniarneqartussaassammat, imaammat aalisarnermi pi-
suussutinit aatsaat iluanaaruteqartoqartalertarmat, akiligassat tamakkerlugit akilersoreeraanga-
sa. Sulisitsisut tikkuarpaat, aalisarnermi pisuussutinit iluanaarutissanik annertusilinneq kg-
mut akigititanik aallaavilerneqassappat, atorsinnaanavianngitsoq, pisassarititanik annertussu-
siineq nalorninartorsiortitsippat annikilliliiffigineqarpalluunniit.

*Marlunnut akileraarusiisarnermik periuseq allanngortinneqarpoq isertitat aallaavigalugit
aalisarnermi pisuussutinit iluanaarusiisarninngortillugu. Kingullertigut allannguinermi
anguniarneqarpoq aalisarnikkut ingerlalluartoqalernissaa.*

Sulisitsisut maluginiarpaat, suleqatigiissitami kattuffinniik peqataatitat, naak angusaqaataan-
ngikkaluaq, Naalakkersuisunut saaffiginnissuteqarsimagaluit aalisarnikkut politikkimi ataqat-
giissaarisoqarnissaanik kissaateqartoqaraluartoq Naalakkersuisut aalisarnermi pisuussutinik
iluanaarusiinissamik inatsisisamik nutaamik siunnersuuteqarnermikkut, Sulisitsisut paasin-
nitasiat malillugu assigiinnarpaa Naalakkersuisut aalisarnikkut inuusutissarsiutillinnik isu-
masioqateqarusunngitsoq. Tamannalumi Sulisitsisut isumakulunnartoqartippaat.

*Piviusumi inatsisisatut siunnersuut ajornaquteqanngitsumik atuutsinneqaleriaannaavoq aa-
lisarnikkut inatsisit allannguutaallu avaqqullugit. Taamaakkaluartoq aalisarnikkut inatsim-
mik allannguinerit sunniuteqarsinnaallutik aningaasatigut piumasaqaatit tungaatigut.*

*Siunnersuummili piumasaqaatit nikisinneqangaatsiassappata aalisarnikkut inatsimmik allan-
nguinermi pisariaqartitsineq naapertorlugu allannguutissanik Naalakkersuisut siunnersuiso-
qassapput.*

Sulisitsisut kaammattuippu, akimortumik suleqatigiissitat iluini Namminersornerusut, Kom-
munit kiisalu aalisarnikkut inuussutissarsiutillit ataatsimiititaliarsuarmik pilersitsissasut, suli-

assamik nassuaassisussat, kaammattorteqarluartut, nutaamik nalunaarusiortoqassasoq, 2009-imi nalunaarusiaasimasumut nutarsaataassasoq, ilisimatuunillu akuutitsisoqassasoq attuumas-sutilinnik ingerlatsinikkut inuiaqtaiigittullu aningaasatigut ingerlanikkut sunniutaasinnaasunik alloriaateqartoqarnissanik pilersaarusiorsinnaasunik takussutissartalikkanik naatsorsuusiornik-kut politikkikkut aalisarnermut anguniagassatigut.

Sulisitsisut isumaqarluinnarput, suleqatigiisitaq, killiffimmi taakkartukkatsinni, aalisarnikkut inuussutissarsiornikkut ineriartortsinissamik nalorninartorsiortitsiffiusumi, ilisimasassanik ammaassisuusinnaasunik kiisalu Naalakkersusisut eqqortumik politikkikkut ataqtigiissaaritit-sisinnaanngorlugit ersarissumik toqqisisimanartumillu inuussutissarsiornikkut piumasaqaati-tigut sinaakkusersuisinnaanngorlugit.

Apeqqu siunnersuusiamut toqqaannartumik tunngassuteqanngikkaluarpooq. Aalisarnikkut inatsimmi allannguutissatut siunnersuut oqallisigineqarnermigut inaarsarneqartariaqarpoq.

Sulisitsisut maluginiarpaat, taperserneqarsimasoq, inuussutissarsiortut aalisarmit pisuussutinit iluanaarusiisassasut aalisarusukkunik, periuserisassarli ajornaannerussasoq, minnerunngitsu-mik Naalakkersuisut pilersaarusiugaannut ilisimaneqanngitsunut sillimmanneqareertassasut allannguutaasinnaasunut. Sulisitsisut isumaqarput periusissatut siunnersuut una taama ilusili-gaasimanngitsoq.

Marlunnut akileraarusiisarnermiik isertitanik aallaavilikkamut nuunnikkut periusaasimasumi aporfiusimasut toqqisisimanngitsut pinngitsoorniarlugit alloriartoqarsimavoq allanngui-soqartoqarlunilu.

Sulisitsisut takorlooruminaatsippaat inatsisissaq qanoq piviusunngorsinnaassanersoq, aporfis-sarpassuaqarlunilu eqqarsarnartoqarmat, periutsimik eqqussineq, siornatigut periusaasimasu-mut assingusoq, aalisarnikkut inuussutissarsiummik aseruisumik 80-ikkut naajartorneranni, akileraarutip annertussusiligaaneratalu inuussutissarsiornikkullu isertitat imminnut attuuman-ngitsutut inissisimasimammata ataqtigiissaagaanatik.

Sulisitsisut maluginiarpaat, tunngaviatigut tapersiisimallutik, inuussutissarsiortut Namminers-ornerusut inuussutissarsiummut aningaasartuutaannut akiliuteqartassasut, taamaakkalaqaq Sulisitsisut isumaqarput inatsimmik pilersitsinikkut `tigooraaginnartarfimmik` pisoqaleriatarsin-naaneranut ammaassinertut isikkoqaleriaannaq. Taamaattumik Sulisitsisut tikkuarusuppaat, ersarissarneqassasoq aningaasartuutit sorpiaat, ilanngussuunneqartassanersut siunnersuum-mullu ilanngunneqassut piumasaqaatalimmik kattuffiit oqartussaanerusut sunniuteqarsinna-nerusullu, inuussutissarsiornерullu iluani aningaasartutissanik tunngassutilinnik sunneeqataa-sinnaasunik, soorlu KANUAANA kiisalu Pinngortitaleriffik.

Siliani akissutaasimasumut innersiuussivugut.

Sulisitsisut nalunaarusiamut 27. marts 2017-imeersumut tunngatillugu oqaaseqaatigisimasati innersuussutigai, uani siunnersuummut atuutsitassatut kissaateqarlutik.

Sulisitsisut maluginiarpaat, Naalakkersuisut pisassanik agguataarislernissaminni aalisarnik-kut politikkiminni, aalisarnermi inuussutissarsiornikkut nalunaarusiami ingerlalluarnikkut na-lilersuutitigut tunngavilersuutit atorunnaartikkaat, siunnersuummilu atuutsinneqalertussamut tunngatillugu, naatsorsuutinik takussutissanik amigaateqarnera tikkuarumallugu, takuneqar-sinnaanngimmat qanoq aalisarnikkut ingerlalluartoqalernissaata tunngavilersorsimaneqarnis-saa amigaataammat iluanaaruteqarsinnaanermut naatsorsuusianik imalik.

Saniatiguttaaq Sulisitsisut tikkuarumavaat, pisassanik agguataarinermi kingunerisassat aalla- viusariaqarmata, innersuussustigineqarpoq periusissamik ajornaannerusumik isertoitariumaa-gassat aallaavigalugit naatsorsuusiorqarnissaa aalisarnermi pisuussutinit iluanaarutinik an- nertuussusiliinertalinnik, taannami aatsaat annertussuserneqarsinnaanngortartussaammat aki- ligassat tamakkiisumik akilerneqareeraangasa. Periuseq kilomut akigititat aallaavigalugit an- nertussusiligaq atorsinnaanngimmat, pisassiinermi toqqammavissaq nalorninartorsiorfiuga- ngat nungutivinneqarluniluunniit.

Marlunnut akitsuusiinikkut periuseq ajornaannerusumik taarserlugu, inatsisissatut siunner- suummi kingullermi aalisarnermi ingerlalluarnissamik takorluugaqarluni misiligummik aal- laaviuniarsimammat.

Sulisitsisuttaaq siunnersuummi maluginiarsimavaat, isumaqanngitsumik ukiumut ataasiarluni akitsuummik aaliangersaasarnissaq tunngaviatigullu akigititat pissaallutik akitsuutip ukiuni marlunnik sioqqutsisumik akiliisoqartarnissaa, niuernikkut akit nikerarsinnaanerujussui pissu- taatinneqarlutik.

Taamaattumik Sulisitsisut siunnersuutigiumavaat, periutsimik eqquissisoqassasoq, angallatit immikkut tamarmik qulakkeeriniffigineqassasut kaaviiartitaminnik minnerpaaffilerneqarlutik ukiup affaani kingullerni naatsorsuutitik tunngavigelugit, taamaalinikkut takupallanneqar- sinnaalissammat pisassiissutinik allannguisoqaraluarpat qanoq inisisimaffeqarneq ersaris- sammat.

Polar Seafood Greenland A/S-imut akissuteqaammut innersuussivugut.

Sulisitsisut tassunga atatillugu taarusuppaat, pisassiissutaasimasunik atuinngitsoortoqarsimas-sagaangat naatsorsuutinut ilanngunneqartannginnissaat. Sulisitsisut oqaatigaat, pisassiissutit naleqarmata, immikkut akuerisamik pisassinneqarsimagaanni erniaqartitsisisinnaaneq, pinngit-saaliissummilluunniit taarsiisutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsisoqarmerani, naliler-suinermi ataatsimut isigalugit angallammi angusaasimasut aningaasaqarnermut sunniuteqaqa-taasinnaammata ulorianaagteqarsinnaasumik, akiligassiissutinik killiliinikkut Kalaallit Nu-naanni aalisarnikkutmiluanaaruteqarsinnaaneq aallaavigalugu politikkikkut allannguinerit aamma isigalugit, kiisalu Kalaallit Nunaanni aalisarnikkut siunissami imminut akilersinna-asumik ingerlasoqarsinnaanera isiginiarneqassalluni, Sulisitsisulli ullumimut isummersuutini tusarsimangilaq aalisarnermut pisuussutinut akitsuusiinermi naatsorsuusiornermi periutsip atorsinnaannginnera, uumali siunnersuutip taamaallaat akitsuusiinikkut periusissap nalorni-nartorsiortsilersinnaanera ernummataalluni.

Marlunnut akitsuusiinermik periutsimik allannguineq oqinnerusumut paasiuminarnerusumut nuulluni raajanik akitsuusiisarmnut atuuttoq aallaavigalugu, siornatigullu malittarisimasara-luami iluaatsorpassuit aaqqissuunnerisigut.

Sulisitsisut paragraffinut ataasiakkaanut oqaaseqaateqarlutillu apeqqutissaqarput, taakkunun-nga ilaavoq §§ 3-imut 4-mullu siunnersuutit, aalisarnermilu pisuussutinut iluanaarutinut peri-usissamut tunngassutilit, tassunga ilaavoq periusissap ersernerluttuunera paasiuminaanneralu kiisalu periusissami pissusissamisuunngitsorpassuit.

Periutsip paatsuuganartortaanut siunertalunnerinullu oqaaseqaataasimasut akissuserneqar-niarneqarsimapput marlunnut akitsuusiinikkut periusiligaq allanngorlugu paasiuminarneru-sumut isertitat apeqquataillugit akitsuutitalimmik eqqussinikkut.

Siunnersuummi § 5, ikerinnarsiortunik aalisarnermut akitsuut pillugu, Sulisitsisut maluginiar-simavaat, aalisariaatsimi taama nierartigisumi aaliangersimasumik akitsuusiineq apeqquserne-qarsinnaasoq ajornartorsiutinnguussinnaammat, aalisakkat akiinut naleqqiullugu aamma qaf-fasippallaarluni.

§ 5, imm. 2-mut tunngatillugu Sulisitsisut saniatigut maluginiarpaat, piumasaqaataasariaqar-tassasoq, oqinnerusumik akileraaruteqartitsisoqassappat, inuttatigut piumasaqaatit maleruar-neqassappata, inatsit isumaarutivissanngippat.

Inuttaqarniarnermut inatsimmut apeqqutit aalisarnikkut inatsimmut ilaapput. Tassannga siunnersuuteqarnikkut inuttaqarniarnermut inatsisit atuutereersut atuutsiinnarneqarnissaat innersuussutaavoq.

§ 7-imut tunngatillugu Sulisitsisut maluginiarpaat oqaaseq `akileraarut` `akileraarusiinermik` taarserneqartariaqartoq, aaliangersaasoqartariaqartorlu qaffasinnerpaaffiliinermik erniatiguluunniit naatsorsuusiornermik kinguussaasoqartillugu atuuttussanik, taamaanngippat akiligasiissut inornarsisinnaammat.

Polar Seafood Greenland A/S-imut akissuteqaammut innersuussivugut.

Sulisitsisut paasisimavaat, siunnersuut pisinnaatitsinermik imaqarlunilu aaliangersakkanik al-lanik immersugassartaqtussaq, perarfissaliissutitaqtussarlu allaffisornikkut maleruagassanik aaliangersaanissartalimmik, naak siunnersuummut pingarnertut aaliangersaassutissartai akileraarnikkut qullersaqarfimmit suliarineqartussaagaluit naatsorsuutisornikkut nittartagaati-gllu saqqummersinneqarnermikkut.

Sulisitsisut isumaqarput, pisinnaatitaaneq taamaattoq aqutsisuunnaq isummersorfigissallugu annertuallaartoq, naatsorsuinerit aaliangersagassallu minnerpaamik nalunaarusianngussasut, Naalakkersuisunit isummersorfigineqartussat pisarnertullu tusarniaassutigineqarlutik.

Marlunnut akitsuusiinermik aaliangiussaq isertitanut tulluarsakkamik akimut ersinnerumik paasiuminarnerusumik taarserneqarpoq.

Sulisitsisut maluginiarsimavaat, raajanut akitsuut, kingullermik akitsuusiisoqarmalli 15 %-imut paarnaarlugu pilersinneqaramili nikeriaqqissimanngitsoq, qaffanniarneqassagaluarpuallu politikkikkut aaliangiussamut unioqqutitsinerussasoq.

Inuussutissarsiummut attuumassutillit raajanik akitsuummik, Inatsisartut Inatsisaannik nr. 7, nov. ull. 29-anni 2013 allanguinissamik isumasioqatigisareerlugit, isumaqatigiissutaasimavoq parnaarlugu 15 % -timiitiinnarneqartussanngortikkaluarneqarnera atuukkunnaassasoq, allatigut akitsuusiinerup atuutsinneqalerneranik pissutilimmik, tassa Naalakkersuisut suaaru-tigeriigaat, piviusunngortinniarneqalermat aappa una unitsiinnarneqarpoq.

Siunnersuusiorniarnermi, aalisarneq tamaat isigalugu assigiissaakkamik akitsuusiisarnikkut aaliangersagaqalernissaa anguniarneqarpoq, kiisalu piviusumi kingunerisassaasa siornatigut isumaqatigiissutaareersimasut atuukkunnaarsinnaaneri, atugassarititalluunniit allanngorpata allanngungikkaluarpatluunniit taamaattoqarnissaa pisariaqalersinnaammatalagissagaat.

Naggataatungaani inatsisiliortut aaliangiisuusussaassapput suut atuutsinnejassanersut suulu atuutsinnejassannginnersut.

Siullermeertumik tusarniaanerup kingorna siunnersuut annertuumik allannguuteqarpoq, tusarniaanermummi akissutini akitsuuseeriaaseq siunnersuutigineqartoq annertuumik isornartorsi-ornejarpoq, tamannalu siunnersuutaqqaartutut akitsuuseeriaaseq marloqiusaq kaaviiartitat aallaavigalugit akitsuuseeriaasinngorlugu allanngortinneqarpoq.

Allannguutit piffissami 31. juli 2017-imit 1. august 2017-imut ukununnga nukingiussamik tusarniutigineqarput: Sulisitsisut (GE), Polar Seafood Greenland A/S (PS) kiisalu Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik.

Tusarniaanermut piffissaliussap qaangiunnerani Sulisitsisunit (GE) Polar Seafood A/S-illu (PS) akissutinik tigusaqartoqarpoq.

Tulliuttuni tusarniaavigineqartut oqaaseqaataat nalinginnaasumik naqinnilinnik allanneqarput, Naalakkersuisullu akissutaat *uingasumik* allanneqarlutik.

Polar Seafood Greenland A/S (PS)

PS-ip tusarniaanermut akissuteqaammini aallaqqaasiullugu raajanut akitsuutip nassuaatini allassimasoq ukiorpassuarnik sioqqullugu atuutilersinneqarnera taavaa. Raajanut akitsuut 80-ikkunni aningaasanut inatsisit ilaanni oqaasertaliinikkut atulersinneqarpoq, kingornalu 1990-imi inatsisikkut aalajangersaavigineqartoq PS-ip nassuaatigaa. Peqatigisaanillu akitsuut akip ilaattut procentitut aalajangersaavigineqarpoq.

Oqaatigisat siunnersuummut ilanngunneqarput.

80-ikkut naalerneranni akitsuutitigut qaffasissutigut, akisussaassuseqanngitsumillu aalisarnermut politikeqarnikkut inuussutissarsiu tip ajalusoorinnejarnera PS-ip ilanngullugu oqaatigaa, PS-illu isumaa naapertorlugu tamanna peqqikkaluttuarpoq.

Siunnersuut aqqutigalugu akitsuutit annertuumik qaffanniarneqartut PS-ip oqaatigaa, ingam-mik qaleralinnut akitsuut marloriat sinnerlugu qaffassaaq. Suliniuit Naalakkersuisut aallartiataat imminut akilersinnaassagunangitsut PS isumaqarpoq, tamannalu akitsuutit qaffasippalaernerannik pisassallu appasippallaarneranik patsiseqarpoq.

Siunnersuutip nassuaataasa naalerneranni akitsuusersueriaatsip aalisarnermik ingerlataqartuni imminut akilersinnaassuseq qaffassassagaa, taamaalillunlu angallatini ataasiakkaani sinne-qartoorutit annertusineqarnissaannik allassimasut eqqortuunngitsut PS-ip oqaatigaa. Inuussutissarsiorunit 50 mio. kr-inik aallutigaluni imminut akilersinnaassuseq qaffassarneqarsin-naanngitsoq PS-ip nassuaatigaa. PS-ip isumaa naapertorlugu aalisakkanit pisassiissutit tamari-

mik niuerutigineqarsinnaalerpata, taamaalilluni inuussutissarsiortut nammineerlutik naam-massisinnaassutsimik nalimmassaasinnaalerpata tamanna aatsaat pisinnaavoq, taamaalillunilu pisuussutinik atuinermi akitsuummik qaffasinnerpaamik qulakeerisuussalluni.

Aalisarnerup pisariinnerpaamik aaqqissuunnissaanut piumassuseqalersitsinikkut, akitsuuser-sueriaaseq imminut akilersinnaassutsip qaffassarneranut peqataaqataasinnaavoq.

Iluanaarutissatut missingiunneqartoq kisitsisiviusunit appasinnerujussusoq PS-ip ilanngullugu oqaatigaa, tassungalu atatillugu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmik kukkusumik naatsorsuisoqarsimanera pissutigalugu, Inatsisartut raajanik akitsuummik suliarinninnertik ilaanni unitsissimagaat eqqaasitsissutigalugu. Naatsorsukkanik ersarissunik suliaqartoqarnera PS-ip innersuussutigaa, taamaalilluni Naalakkersuisut Inatsisartunik eqqunngitsumik paasis-sutissiinerarlugit pasillerneqqunagit.

Iluanaarutissatut missingiunneqartoq isumaliuitit 2018-imilu akinik pisallu annertussuseriu-magaannik nalornissuteqarneq aallaavigalugu missingerneqarpoq.

PS-ittaaq tunngaviusumik ilanngaatip maanna siunnersuummik peerneqarsimaneranik naam-maginninnginnini oqaatigaa. PS-ip isumaa naapertorlugu umiarsuup ingerlanneqarnera akilerneqareeraangat akitsuutinut qaavatigut akileraarusiissutinik akiliisarnissaq naapertuuppoq.

Tunngaviusumik ilanngaat siunnersuummi akit annikinnerpaaffissaatut allanneqarpoq. Aggu-aqatigiissillugu aki, akip minnerpaaffissaatut aalajangiussamit minneruppat, taamaallaat an-nikitsumik tunngaviusumik akitsuummut akiliisoqassaaq.

Inatsisisatut siunnersuummi aalajangersakkamut § 6, imm. 2-mut PS-ip oqaatigaa, aalaja-ngersagaq PS-ip Kalaallit Nunaanni tunisanik assartukkanut, aningaasalersuinernut, suliarin-ninnernullu akitsuutinut akiliisarnissaanut tunngatillugu isumaqanngitsoq, tamannalu niuer-finni unammillertaanut sanilliullugu PS-imik sanngiinnerulersitsissasoq. Aalajangersagartaaq suliffeqarfiup nunarsuarmi transfer pricing pillugu maleruagassanut malitassaanut akerliusutut isigineqarpoq. PS-ip isumaa naapertorlugu § 6, imm. 2 pisariaqanngilaq, pissutsimmi § 4, imm. 3-mi maleruagassiorneqareerput.

Aalajangersagaq peerneqarpoq.

Taamattaaq §§ 5 aamma 7 pissutsinik pisariunerulersitsisut PS isumaqarpoq, qaamatillu pi-ngasukkaanik arlalinnik kingumut qiviarnani aki 8 kr-imit qaffasinnerutilugu akitsuummik akiliisoqartarnissaa siunnersuutigaa.

Aalajangersakkat allanngortinneqarnissaannut Naalakkersuisut pissutissaqarsorinngillat.

Naggasiullugu PS-ip inatsisissatut siunnersuutip pilersaarutinit peerneqarnissaa oqaatigaa, aalisarnermummi naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaataasa inatsisissatut siunnersuutit taakku marluk ataqatigiissarneqarnissaasa pisariaqassusaa takutimmassuk. Akitsuutit qaffanneqarnissaannik peqatigisaanillu isertitassatigut toqqammavinnik annikilliliinerit/piaanerit ataatsikkut ingerlanneqarsinnaannginnerat PS-ip oqaatigaa.

Siunnersuut 2017-imi ukiaanerani ataatsimiinnermi saqqummiunneqassaaq. Siunnersuutip toqqammavigisai aalisarneq pillugu inatsisip allanngortinneqarneranit annertuumik nikisinneqarpata, Naalakkersuisut pisariaqartitsineq naapertorlugu siunnersuummut allannguutissanik saqqummiussissapput.

Sulisitsisut (GE)

GE-p tusarniaanermut akissutini aallarnerlugu tusarniaanermi piffissap sivikippallaarneranik naammaginninnginnertik oqaatigaat. GE-lu ilanngullugu siusinnerusukkut piffissakitsitsilluni tusarniaasarnerit tusarniaanerilluunniit sulinngiffeqarnerit nalaanni pisarnerannik iluarisimaa-rinninnginnertik annissimallugu erseqqissaatigaat.

Tamannalu tunuliaqtaralugu tusarniaanermi akissutit tamarmik inatsisiortunut tunniunneqarnerattut itsillugit tiguinnarianngortinnejarnissaat GE-p kissaatigaa, taamaaliornikkut inatsisiortut paasissutissinneqarnertik aallaavigalugu sulisinnaaqquullugit.

Tusarniaanermi akissutit tamarmik tusarniaanernik nittarsaavimmi aaneqarsinnaassapput, soorluttaaq siunnersuutip Inatsisartunut saqqummiunneqarnerani tusarniaanermi akissutit ilanngullugit nassiunneqassasut.

GE-p Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup aalisarnermut inatsisissatut siunnersuummik suliaqarnera ilisimaaralugu oqaatigaa. Akitsuusiinermut inatsit aalisarnermullu inatsit ataqatigiissarneqartariaqartut GE-p tikkuarpaa. Ilanngullugulu GE-p Namminersorlutik Oqartussani aalisarnermut inatsisip allanngortinnissaanut missingiummik tusarniaasoqarnera, kingornalu tamanut tusarniaasoqarnissa ilisimallugu oqaatigaa.

Aalisarnermut politikip oqallisiginissaa siunnersuutip avataaniippoq. Siunnersuutip toqqammavigisai aalisarneq pillugu inatsisip allanngortinneqarneranit annertuumik nikisinneqarpata, Naalakkersuisut pisariaqartitsineq naapertorlugu siunnersuummut allannguutissanik saqqummiussissapput.

Inatsisissatut siunnersuut ilusimisut iluseqartoq saqqummiunneqassappat, inatsisip kinguneqaatissaanik misissuinernik annertunerusunik ilaqtinnejartariaqartoq GE-p oqaatigaa, tamanha aamma aalisarnermut inatsisiornikkut Kalaallit Nunaanni aalisarnermi pisuussutinik atuinermi akitsuusersuiniarnermi suliani naatsorsuinernik tamanik equsoortitsisinnaasumik.

Kinguneqaatissat ersarinersulersikkumallugit ilaasortat suleqatigalugit misissueqqissarnernik aallartitsisoqalersartoq GE-p tassunga atatillugu oqaatigaa.

Siuliani akissut innersuussutigineqarpoq.

Aalisarnermut politikkip imaluunniit aalisarnermut politikkeqannginnerup imminut akilersin-naassutsip annikillisarniartuarneqarnera ersersikkaa GE misigisimavoq. Tassungalu ilangngulu aalisartitseqatigiit ilaasa pisassaminnik arsaaneqarlutik allanut agguaanneqarnerat misigisaraat, peqatigisaanillu kaaviiartitat aallaavigalugit Naalakkersuisut akitsuutinik aalajingersaasnerat GE-p tassunga atatillugu oqaatigaa. Tamatuma nutaamik aallartitsiniarnerup ajornakusoornerulermera nassataraa. Umiarsuit ukioq kaajallallugu ingerlanneqarsinnaaneran-nut naammattunik pisassinneqanngippata, imminut akilersinnaasumik aalisarsinnaangninerat GE-p tikkuarpaa. Aalisartitseqatigiit tamarmik assigiinngillat, taamaammallu suliffeqarfii-umiarsuillu imminut akilersinnaalluartut kisiisa tamanut atuuttumik aalajangersaanermi atorneqartariaqanngillat. Aalisartitseqatigiiffiit ilaat ukiumut 250 mio. kr-inik kaaviiartitsisartut, allallu 100 mio. kr-inik kaaviiartitsisartut GE-p oqaatigaa. Pissutsinilu taamaattuni pisuussutinik atuinermi akitsuutinik akiliutissaqanngilaq.

Aalisarnermut politikip oqallisiginissaa siunnersuutip avataaniippoq. Siunnersuutip toqqam-mavigisai aalisarneq pillugu inatsisip allanngortinneqarneranit annertuumik nikisinneqarpa-ta, Naalakkersuisut pisariaqartitsineq naapertorlugu siunnersuummut allannguutissanik saq-qummiussissapput.

Aalisartitseqatigiiffinnut ajunaarutaasumik saarullinnik tulaassisussaatitaaneq pisuussutinik atuinermut akiliutaareersoq GE-p oqaatigaa. Tulaassisussaatitaanerullu qaavatigut kaaviiartitat aallaavigalugit akitsuut ilanngunneqassappat, tamanna pisuussutip marloriarlugu akileraar-userneqarnerissavaa, taamaaliornermilu avataasiortunit pilersorneqarluni nunami tunisassior-nermik ingerlatsinissamut ajornarsisitsissaaq. Pissutsit taamaattut eqqarsaatersornermi ilaatin-neqartariaqartut GE isumaqarpoq.

Naalakkersuisut pisat tulaanneqartut aalajangersimasumik 5 procentimik akitsuusernerisigut, aalisartitseqatigiiffiit tulaassisussaatitaanerat eqqumaffiginiarpaat.

Akitsuut tunisinermut akip tunngaviusumillu akip assigiinngissutaatut naatsorsorneqartaru-nnaarlugu periutsip allanngortinneqarnera, GE-p siunnersuummut atatillugu oqaatigaa. Aki-tsuumillu raajanut akitsuutitulli, akip minnerpaaffissaa qaangerlugu tunisinermi naatsorsorneqartassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Tamatut aaqqissuussinerup qaleralinnut akitsuutip ullumikkut ilisimaneqartumit marloriaat sinnerlugu qaffanneranik kinguneqassasoq raajanullu akitsuut ullumikkumut sanilliullugu 10 procentit sinnerlugin qaffassasoq GE naliliivoq.

GE-ttaaq siunnersummut nassuaatini oqaatigineqartutut akitsutinik qaffaaneq imminut aki-lersinnaassutsip annertusineranik nassataqassannginnera oqaatigaa.

Qaleralinnut avammut tunineqartunut akitsuut akitsuusersueriaatsikkut nutaakkut qaffassa-soq naatsorsuutigineqarpoq. Akitsuulli marloriaatinngussanngilaq. Qalerallilli tulaanneqar-tut akitsuutaat appassagatinneqarpoq, raajanullu akitsuut ullumikkutut iinnassasoq naatsor-suutigineqarpoq. Tamanna akitsuutip qaffasinnerpaaffissaanik qaffaanermik, peqatigisaanillu akip minnerpaaffiata ullumikkut 9,60 kr-iusup 12,00 kr-inut akitsuusersueriaatsimi nutaami qaffanneqarnissaanik patsiseqarpoq.

§ 6, imm. 2 pisariaqanngitsoq GE-p siunnersummut tunngatillugu oqaatigaa, § 4, imm. 3-mi-mi oqaasertaliussani taakkunani marlunni siunertaq oqaatigineqareerpoq. § 6, imm. 2-mi sulifeqarfiiit ilaatigut tunisassiornermut, tunisinermut uninngasuuteqarnermut il.il. aningaasar-tuutinut pisuussutinik atuinermut akileraarummik akiligassinneqartassapput.

Akitsuutip qaffasinnerpaaffissaap apparinnejassasoq GE-p siunnersuutigaa, tunngaviusumik akip akitsuusiinermi toqqammavimmit peerneqarsinnaanera, § 6, imm. 2-llu peerneqarnera al-latut iliuusaasinnaavoq.

Akitsuutip procentianik appaanissamut Naalakkersuisut pissutissaqarsorinngillat, Naalakker-suisulli aalisarnermi ineriartorneq aningaasaqarnerlu ingerlaavartumik malinnaaffigissa-vaat, pisariaqarfatiqullu akitsuusersueriaatsimut allannguutinik saqqummiussisassallutik.

§ 6, imm. 2 peerneqarpoq.

GE-p tusarniaanermi akissutaa naak GE piffissaq eqqorlugu tusarniaanermut akissummik nassiussigaluartoq siunnersummut ilanngunneqarsimarpasinngitsoq GE-p nassuaatinut tunngatillugu oqaatigaa. Tusarniaanermut akissut Naalakkersuisoqarfimmut nassiuteqqinneqarpoq, taamaalilluni GE-p oqaatigiumasai siunnersummut nassuaatinut ilanngunneqarsinnaaqqullu-git.

GE-p tusarniaanermut akissutaa nassuiaruminaatsinneqartumik tiguneqarsimanngilaq. Oqaatigisat nassiuteqqitat siunnersummut nassuaatinut ilanngunneqarput.

Aalajangersakkakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

- Imm. 1-imut 2-mullu

Siunnersuutigineqarpoq suliffeqarfii, inuit, suliffeqarfii, aalisariutit allallu pisassiissutillit, Naalakkersuisunillu akuersisummiik pillit Kalaallit Nunaata imartaani, nunat allat imartaani imaluunniit nunat tamalaat imartaani avaataasiorluni aalisarneq tamaat akitsuusersorneqarnisa saa siunnersuutigineqarpoq. Akuersisummi piniarnermut allagartaq assersuutigineqarsinnaavoq.

Akitsummik akiliisussaatitaaneq Kalaallit Nunaata imartaani tamani avataasiorluni aalisarneq aammalu nunat allat imartani Naalakkersuisut aalisarnikkut isumaqtigiissuteqarfigisaanni Naalakkersuisut pisassiissutinik agguanissaminut pisinnaatitaaffeqarfigisaani atuuppoq, pisassiissutinik akuersissutinillu agguassinermi atatillugu, aalisarsinnaatitsinerillu kalaallit aalisariutaannut nunat allat imartaannut, pisassiissutit ataatsimoorussat aallaavigalugit, imartanilu aalisarnerlu ajugaanniunnerni.

Aalajangersakkami akitsummik akiliisussaatitaanerup atuutilerfia sinaakkuserneqarpoq.

Akitsummik akiliisussaatitaaneq pisaqarnermi atuutilerpoq.

- Imm. 3-mut

Nunat tamalaat isumaqtigiissuteqarnerisigut, assersuutigalugu EU isumaqtigiissuteqarfiginerisigut, Kalaallit Nunaata imartaani aalisarnerit akitsummik akiliisussaatitaaneq atuutinngilaq, isumaqtigiissummi akiliineq aalajangerneqartarmat. Kalaallit Nunaanni angallatit EU-mi suliffeqarfii suleqatiginerisigut EU-mit pisassiissutinit aalisartut akitsummik akiliisussaatitaanngillat. Angallatilli nunanit allaneersut Kalaallit Nunaanni suliffeqarfii suleqatiginerisigut Kalaallit Nunaannit pisassiissutinit aalisartut akitsummik akiliisussaatitaapput.

§ 2-mut

- Imm. 1-imut

Aalajangersakkami akitsummik akiliisussaatitaanerup atuutilernera aalajangersarneqarpoq. Akitsummik akiliisussaatitaaneq pisaqarnerup nalaani atuutilertarpoq, taamaalilluni pisat amerlanerpaartaat akitsuuteqarnerat qulakkeerneqassalluni. Piffissami suliffeqarfiiup inuulluunniit pisanik Kalaallit Nunaannit avammut tunisineranit, pisanik allanut tunniussineranit

imaluunniit pisanik tunitsivimmut tunisassiorfimmulluunniit, tassungalu ilanngullugu umiar-suarmut tunitsivimmut tunisineranit akitsuut atorunnaassaaq.

Taamaalillunilu piffissaq pisanik Kalaallit Nunaannit avammut tunisiffiusoq, allamut imaluunniit tunitsivimmut tunisitsiviusoq apeqqutaassaaq piffissaq akitsuuteqarfiusoq sorleq pisanut atuutsinnejassanersoq.

Tunniussineq matumani pineqartoq ima paasineqassaaq pisanik piginnittussaanerup inummit suliffeqarfimmilluunniit akitsuuteqartussaatitaasumit assersuutigalugu pisassiissutinik piginnitumut nuunneqarnera. Aammattaaq assersuutigalugu tunissutitut kingornussatulluunniit piganik nuussinerit allat aalajangersakkami ilaatinneqarput.

§ 3-mut

- Imm. 1-imut

Avataasiorluni aaliasarnermi aalisakkat sorliit akitsummut maanna atuuttumut ilaatinneqarnersut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, tamatumalu saniatigut inatsimmi maleruaq-qusat sorliit akitsummik aalajangersaassanersut aalajangersarneqarluni.

Raajanik, saarullinnik, qaleralinnik, saattuanik, saarulliusaanik, suluppaakkanik akitsuuteqartitsinermi ilaatinneqarpoq avataasiorluni raajanik, qaleralinnik, saarullinnik, saattuanik, saarulliusaanik, suluppaakkanik uiluinnillu aalisarneq.

Akitsuut inatsimmi §§ 4-mit 7-imut maleruaqqusanut naapertuuppoq.

- Imm. 2-mut

Sinerissamut qanittumi aalisakkat sorliit akitsuuteqartinneqarnersut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, tamatumalu saniatigut inatsimmi maleruaqqusani sorlerni akitsuut aalajangersagartaqassanersoq aalajangersarneqarluni.

Akitsuuteqartitsinermi ilaatinneqarpoq sinerissamut qanittumik raajanik, qaleralinnik, saattuanik nipisaallu suaannik aalisarneq.

Akitsuut inatsimmi § 4-mit 7-imut maleruaqqusanut naapertuuppoq.

- Imm. 3-mut.

Aalisakkat ikerinnarsiortut sorliit maanna akitsummut ilaatinneqassanersut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq aammalu inatsimmi maleruaqqusat sorliit malillugit akitsuut aalajangersarneqassanersoq.

Akitsuummut ilaatinneqarput avaleraasartuunik, ammassannik, ammassassuarnik, saarullernanik kapisilinnillu (guldlaks) aalisarneq tamarmi.

Akitsuut inatsimmi § 8-mi maleruaqqusanut naapertuuppoq.

- Imm. 4-mut.

Aalisakkanut allanut imm. 1-3-mi taaneqanngitsunut akitsuut kiilumut 0 kr-iuvoq.

§ 4-mut

- Imm. 1-imut

Akitsuummut tunngaviusoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Aalisakkat tunineqarnerminni akiat annertussusiallu malillugu akitsuusiisoqarpoq aalisakkat suunerannut agguataarlugu. Tunisinermi akiusoq pisisup tunisisullu akornanni isumaqatigiis-sutigineqartoq pineqarpoq, tamatumani tunisinermi, assartuinermi il.il. aningaasartuutit ilanganngatiginagit.

Iluanaarutaasinnaasut aammalu avammut tunisinermi imaluunniit tunitsivinnut tunisinermi kiilumut ataatsimut akiliutit allat (angallassinermut tapiissutit il.il.) tunisinermi akiusumik nalaarsuinermermi ilaatinneqassapput.

- Imm. 2-mut

Avammut tunisisartut Kalaallit Nunaata avataani pisisunut angallassinermi aningaasartuutinik ilangussinngitsut pisanik akitsuusikkaniq kiilumut ataatsimut tunisinermi akiusoq 1 kr.-inik qaffattassagaat siunersuutigineqarpoq.

- Imm. 3-mut

Tunisinermi akigititamik aalajangiiniarnermi niueqatigiit imminnut attuumassuteqanngitsut akornanni atuuttumit pissutsit allat atuuppata, akileraaruserinermik ingerlatsiviup tunisinermi akigititaq aalajangersinnaavaa, niueqatigiit imminnut attuumassuteqanngitsut akornanni niueqatigiinnermermi angusarisinnaasaannut naapertuuttumik tunisinermi akiusoq takutitsinngippat.

- Imm. 4-mut

Sillimmasiissutit taarsiivigineqarnerillu tunisinermi akisuli isigineqarput.

§ 5-mut

- Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq avataaniittumut tunisinermi imaluunniit Kalaallit Nunaanniit annissinermi kiilumut 20 øre-mik akitsuusiisoqartassaaq, piffissami avammut tu-

nisinermi imaluunniit tunniussinermi ukiup affaa sioqqullugu agguaqatigiissillugu aalisaga-qatigiinnut akigititat kilomut 12,00 kr.-it ataassimappagit.

- Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq tunitsivinnut tunisassiorfimmulluunniit tunisinermi kiilumut ataatsimut 5 ørenik akitsuusisoqartassaso piffissami tunisiffimmi ukiup affaa sioq-qullugu agguaqatigiissillugu aalisagaqatigiinnut akigititat kiilumut 8,00 kr.-it ataassimappagit.

§ 6-mut

- Imm. 1-imut

Avataaniittumut tunisinermi imaluunniit Kalaallit Nunaanniit annisinermi akigititat 5 pro-centia akitsuutaasassaaq, piffissami annisinermi imaluunniit tunniussinermi ukiup affaa sioq-qullugu agguaqatigiissillugu aalisagaqatigiinnut akigititat kilomut 12,00 kr.-it sinnerluguluun-niit akeqarsimappata, taamaattorli tak. imm. 3.

- Imm. 2-mut

Avammut tunisineq imaluunniit tunniussineq ukiup affaa sioqqullugu agguaqatigiissillugu aa-lisagaqatigiinnut akigititat kiilumut 17,00 kr.-iusimappata, taava agguaqatigiissillugu aalis-aqaqatigiinnut akigititat 17,00 kr.-i qaangerpagu akitsuut koruunimut ataatsimut 1 procentimik qaffattassaaq. Aalisagaqatigiinnut aalajangersimasunut tunisinermi agguaqatigiissillugu akiusoq kiilumut ataatsimut 25 kr.-inik annertussuseqarpat tunisinermi akiusup kiilumut ataatsi-mut 25 kr.-iusup aammal 17 kr.-imik akiusup akornanni assigiissut malillugu akitsuutip pro-centia naatsorsorneqartassaaq. Taamaalillunilu akitsuutip procentia 13 procentiussaaq.

Assersummi tunisinermi agguaqatigiissillugu akiusoq 50 ørimik qaffalluni kiilumut ataatsi-mut 25 kr. aamma 50 ørimik qaffappat akitsuutip procentia 14 procentinut naatsorsorneqartas-saaq.

- Imm. 3-mut.

Akitsuutip procentiata 17 procenti qaangertassanngilaa, tamannalu tunisinermi agguaqatigiis-sillugu kiilumut ataatsimut 29 kr.-iuneranut naapertuuppoq.

- Imm. 4-imut.

Kvartali akitsuutip aallartiffissa sioqqullugu kingusinnerpaamik sapaatip akunnera ataaseq sioqqullugu agguaqatigiissillugu tunisinermi akigititat akitsuutilu procentii akileraaruseriner-mik ingerlatsiviup nittartagaatigut saqqummiunneqartassapput.

§ 7-mut

- Imm. 1-imut.

Tunitsivinnut tunisassiorfinnulluunniit, tassungalu ilanggullugu angallammut tunitsivimmuit tunisinermi akigititap 5 procentia aalajangersimasumik akitsuutaasassaaq, piffissami tunitsiviusumi ukiup affaa sioqqullugu agguaqatigiissillugu aalisagaqatigiinnut akigititat kiilumut 8,00 kr.-it taakkunanilluunniit amerlanerusimappata.

- Imm. 2-mut

Akitsummik pineqartumik akitsuusiisoqassanersoq, kvartalip aallartinnginnerani kingusinerpaamik sapaatip akunnera ataaseq sioqqullugu akileraarusiinermik ingerlatsiviup nittartak-kamigut saqqummiutissavaa.

§ 8-mut

- Imm. 1-imut

Aalisakkanik ikerinnarsiortunik aalisarneq inatsimmi §§ 4-7-mi pisuussutinut akitsuuseeriaatsimut ilaatinneqanngilaq. Tamatumunnga taarsiullugu aalisakkanik ikerinnarsiortunik aalisernermet atatillugu pisuussutinut akitsuut maanna atuuttoq ingerlateqqinnejarpooq.

Akitsuutip aalisagaqatigiinnut agguataarlugu aalajangersakkami aalajangersarnejarpooq.

Avaleraasartuunut, ammassassuarnut ammassannullu akitsuutit atuutereersut saniatigut saarullernat guldaksillu aamma akitsuusernejarpoot.

Suliffeqarfuit, ingerlatseqatigiiffiit, piginneqatigiilluni umiarsuaatileqatigiiffiit allallu kiisalu inuit, Kalaallit Nunaata imartaani, nunat allat aalisarnermi killeqarfiiini nunallu tamalaat imartaanni aalisakkanik ikerinnarsiortunik aalisarnissamut akuersissuteqartut imaluunniit pisassiisuteqartut Nunatta Karsianut akitsummik akiliisassapput.

Aalisagaq angallammit Kalaallit Nunaanni nunamiluunniit allami, tassungalu ilanggullugu Danmarkimi Savalimmiunilu angerlarsimaffeqartutut nalunaarsorneqarsimasoq atorlugu pisarnejqarsimanersoq apeqqutaatillugu akitsuut assigiinngiaarsinneqarpooq.

Angallat nunani allani, Savalimmiuni Danmarkimiluunniit nalunaarsorneqarsimasoq inutta-qanngitsumik taamaallaat angallatip naalagaanik, maskinalerisulimmik taakkuluunniit tamaasa marluutilugit issimasorereerai eqqaassanngikkaanni, eqqarsaatigalugu angallassineq umiarsuaatileqatigiinnit Kalaallit Nunaanneersunit (bareboat-charter) tiguneqarpat tassunga atatillugu angallat Kalaallit Nunaanneersutut isigineqassaaq. Tamannali aatsaat atuutissaaq umiarsuaatileqatigiiffiup Kalaallit aalisariutaanni inuttalersuisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat eqquutsippagu. Akerlianik angallat nunani allani, Savalimmiuni Danmarkimiluunniit nalunaarsorneqarsimasoq aammalu Kalaallit Nunaanni umiarsuaatileqatigiinnit attartorneqartoq assersuutigalugu umiarsuup aquttua angallammut atatillugu atorfefartinneqarpat inatsit una malillugu Kalaallit Nunaanni nalunaarsorneqarsimasutut isigineqasanngilaq.

- Imm. 2-mut.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq pisat uumatillutik oqimaassusiat kiilunngorlugu naatsorsorneqartassasoq, tassa Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Nakkutilliisoqarfipisassiissutinit ilanngaatigisassaanut naapertuutut. Aalisakkat Kalaallit Nunaata nunalluunniit allat imartaanni aalisarneqarnerat apeqqutaatinngu aalisakkallu angallatit Kalaallit Nunaanneersut nunanilluunniit allaneersut atorlugit pisarineqarnersut apeqqutaatinngu pisarisat assi-gimmik nalunaarsorneqartassapput.

- Imm. 3-mut.

Aalajangersakkami taamaallaat pineqarput aktiaateqarluni piginneqataassuteqarluniluunniit ingerlatseqatigiiffiit, taamaalillunilu ingerlatseqatigiiffinnut allanut inunnnulluunniit atuunnani. Tassunga atatillugu ingerlatseqatigiiffinnnut aqtseriaatsit nalinginnaasumik atorneqartunut misilittagaqarfigineqartunullu aalajangersakkat atuunnissaa pingaartinneqarpoq.

Ingerlatseqatigiiffinnik aqtseriaatsit allat eqqarsaatigalugit tamatumani angallatit Danmarkimi, Savalimiuni nunaniluunniit allani angerlarsimaffeqartutut nalunaarsorneqartunut akit-suutit atuutissapput.

§ 9-mut

- Imm. 1-imut

Piffissaq akitsuiteqarfiusoq kvartalikkaartuusoq aalajangersakkami oqaatigineqarpoq.

Kvartalit pingajuanni akitsuutip procentiata aalajangersarneqarnissaani ukiup aallartinnerani kvartalit siullersaanni akiusut pillugit paassisutissat tunngavigineqartassapput aammalu ukiup ingerlanerani kvartalit sisamaanni akitsuutip procentissaata aalajangersarneqarnerani ukiup ingerlanerani kvartalit aappaanni paassisutissat tunngavigineqartassallutik.

§ 10-mut

- Imm. 1-imut

Kina akitsummik akiliisassanersoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Pisassiissutinik akuersissummilluunniit pigisaqartoq pisuni tamani akitsummik akiliisuussaaq.

- Imm. 2-mut

Akuersissuteqarnani pisassiissuteqarnaniluunniit aalisartoqarnissaannik akuersisoqarsimappat aalisarnermik ingerlatsisoq akitsummik akiliissaq.

§ 11-mut

- Imm. 1-imut

Tunisassiorfinnut tunitsivinnulluunniit tulaassinermi tulaasinermut atatillugu akiliisoq akiliinermini akitsuummik ilanngaataareersimassaaq. Akitsuutip annertussusissaa nammineq aksussaasup naatsorsortassavaa akiliilernerminilu ilanngaatigereersimasassallugu

- Imm. 2-mut

Akitsuutip akitsuutilu akilerneqarnissaanut tunngavissatut suliffeqarfijt inuillu akitsuummik akiliisussaatitaasut tunisinermut, avammut tunisinermut il.il. takutitsisunik naatsorsuusiortasapput.

- Imm. 3-mut

Akisussaasup akitsuutitaqanngitsumik naatsorsuusiorsimaguni tamanna akisussaaffigissavaa peqqusummik unioqqutitsisimassagami maleruaasimanngikkuni, akiliisussanngortitaanermik kinguneqartitsisoqarnissaa aalajangersakkap nassatarissavaa.

- Imm. 4-mut

Inatsit malillugu akisussaasoq akiligassinneqartussangussaaq annikinaarisimaguni ilanngaasiisimanngikkunilluunniit.

§ 12-imut

- Imm. 1-imut

§ 11 naapertorlugu unerartitsisuussaasup akitsuuusigassat, piffissap akitsuusiiffiusup qaangiunnerata kingorna kingusinnerpaamik qaammammi ulluinnarmi kingullermi akileraaruseriffimmut nalunaarutigissavai, soorluttaaq akitsuut piffissap akitsuusiiffiusup qaangiunnerata kingorna kingusinnerpaamik qaammammi ulluinnarmi kingullermi akileraaruseriffimmut akileneqassasut.

- Imm . 2-mut

Akisuutit naatsorsorneqartut akileraaruseriffimmit nakkutigineqarsinnaaqqullugit, fakturat nalunaarummut tunngaviusut assilineqarneri ilanngullugit nassiunneqassapput.

- Imm. 3-mut

Akitsuummik akiliisussaatitaasup nalunaarut piffissaagallartillugu nassiutinngippagu, akiliisitsissut akitsuutip 2 procentianik angissusilik, taamaattorli minnerpaamik 500 kr.-iusoq akileneqassaaq.

- Imm. 4-mut

Aalajangersakkap Naalakkersuisut periarfissippai, unerartitsisuussaatitaanerup isumagineqarnissaa pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik, matumani aamma naatsorsuusiorneq, aki-

liineq, nassuaaneq, nalunaaruteqarnerup qanoq ittumik pinissaa, ilusissaa il.il. pillugit male-ruagassanik aalajangersaanissamut.

§ 13-imut

- Imm. 1-imut

Suliffeqarfijit inuillu § 1, imm. 1-imi taaneqartutut akitsuusiisussaatitaasut akitsuummik akitsuummillu akilerneqartumik nalunaarsuinermanni tunngavissamittut tunisinermi, avammut tunisat il.il. pillugit naatsorsuusiorassapput.

- Imm. 2-mut

§ 1 imm. 1-mi allassimasutut suliffissuit inuinnaallu akitsuusiisussaatitat, akitsuutinik akiliisussaaffik qaangiussimatillugu qaammammi tulliuttumi ulluinnaq suliffik kingulleq qaangiutsinnagu, akitsuutiminnik nalunaaruteqareersimassapput, akitsuullu akilereersimassallugu akileraarusiinermik ingerlatsivimmut.

- Imm. 3-mut

Akitsuutit nalunaarsorneqartut akileraarusiinermik ingerlatsivimmit nakkutilliivigineqarnisaat siunertaralugu akilikkat nalunaarsuinermi tunngavigineqartut assilinerat nalunaarsukkamut ilanngunneqartassaaq.

- Imm. 4-mut

Akitsuusiisussaatitaasup nalunaarsukkamik nassiussinissamut piffissaliussaq malillugu imm. 1 aamma 2 piffissarititaq qaangersimappaagu gaanni akitsuutip 2 procentianik qaavatigut akligassinneqassaaq minnerpaamilli 500 kr.-inik.

§ 14-imut

Imm. 1-imut

Naalakkersuisut piumasaqaateqarsinnaapput inuinnarnut suliffissaqarfinnut allanulluunniit akitsuummik piffissaq eqqorlugu akiliinngitsunut akiliiffissaliussamik naanerusumik, soorluttaaq akitsuutip akilernissaanut qulakkeerinninnissaq pillugu Naalakkersuisut piumasaqaateqarsinnaasut.

Suliffeqarfijup assersuutigalugu sumiginnaanermigut imaluunniit aningaasaqarnikkut ajornartorsiornermigut akitsuummik piffissaq eqqorlugu akiliinngitsoorsinnaanera eqqarsaatigalugu aalajangersagaq ilanngunneqarpoq. Pisuni akiligassatigut annertuumik kinguaattooruteqart-qaratarsinnaanerani iliuuseqarnissamut aalajangersagaq periarfissiivoq.

§ 15-imut

Inatsisip aqunneqarnissaa pillugu maleruaqqusaniq erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut aalajangersakkut tunngavissinneqarput. Assersuutigalugu pisassiissutinik nalunaaruteqartarneq aammalu nalunaarsukkat pillugit oqartussaasut akornanni paasissutissaniq avitseqatigiissinnaaneq aammalu elektroniskiusumik nalunaaruteqartarnissaq pillugu maleruaqqusaniq Naalakkersuisut aalajangersaasinnaassapput.

Aammattaaq tunisinermi qaqugukkut akitsuusiisoqarnissaa pillugu maleruaqqusaniq erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut aalajangersakkut tunngavissinneqarput. Ilaatigut aalisakkap qanoq annertutigisumik suliareqqinnejarnissaa apeqquaatillugu tunisisoqarsinnaanera pillugu maleruaqqusaniq erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaassapput.

§ 16-imut

Misileraalluni aalisarnermut atatillugu tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akitsuuteqartitsinnginnissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersagaq piniarnermi atortunik nutaanik misileraanernut ineriartortitsilluniluunniit assigisaannik iliuuseqarnernut atorneqarsinnaavoq.

Aalisarnermi suliffeqarfinniluunniitt ataasiakkaani nalinginnaasumik aningasaqarnikkut pitsaanngitsumik ingerlasoqarnerani akitsuuteqartinnginnissamut aalajangersagaq tunngavissiisinnanngilaq.

§ 17-imut

- Imm. 1-imut

§ 1, imm. 1-imik, § 11, imm. 2-mik, § 12, imm. 1-imik, § 13, imm. 1-imik 2-milluunniit unoqquqtsisoq imaluunniit § 14 malillugu akiliinissamut piffissaliussap naalinissaanut peqqusummik unioqquqtsisutut pineqaatissiisoqarsinnaassasoq siunnersuutigineqarpoq.

§ 1, imm. 1-imut atatillugu pinerluuteqartutut isigineqarnissami akitsuummik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akiliisimanngitsut pineqarput. Taama pisoqartillugu pisoq Nunatta Karsiata isertitassaraluunik annaasaqarfiusutut isigineqarsinnaassaaq.

§ 11, imm. 2 kiisalu § 13, imm. 1-imut atatillugu pinerluuteqartutut isigineqassagaanni § 11, imm. 2 imaluunniit § 13, imm. 1-imik allassimasutut naatsorsuutinik ingerlatsinnginneq pineqassaaq. Taama pisoqartillug pisoq Nunatta Karsiata isertitassaraluunik annaasaqarfiusutut isigineqarsinnaassaaq.

§ 12, imm. 1 aamma § 13, imm. 2-mut atatillugu pinerluuteqartutut isigineqassagaanni aalajangersakkami allassimasutut paasissutissanik tunniussinnginneq paasissutissanilluunniit eq-qunngitsumik tunniussineq pineqassaaq. Taama pisoqartillugu pisoq Nunatta Karsiata isertitassaraluunik annaasaqarfiusutut igineqarsinnaassaaq.

§ 14-imut atatillugu pinerluuteqartutut isigineqassagaanni akiliinissamut piffissaliussap naalineqarneranik malinnginneq pineqassaaq.

Aalajangersagaq malillugu pinerluuteqarsimasutut isigineqarnissamut tunngavigineqartussaq tassaavoq piaaraluni imaluunniit sakkortuumik mianersuaalliorluni iliuuseqarneq.

- Imm. 2-mut

Inatsit malillugu akileeqqusissutut iluseqartunik maleruaqqusanik aalajangersaasoqarsinnaanissaa siunnersuutigineqarpoq.

- Imm. 3-mut

Inuit inatsisilerinermiluunniit inuttut isigineqartut pinerluttulerinermi inatsit malillugu akisus-saatinnejqarsinnaasut aalajangersakkut aalajangersarnejqarpoq. Ingerlatseqatigiiffik akisus-saatinnejqassappat inuit piaaralutik imaluunniit sakkortuumik mianersuaalliorlutik ingerlatse-qatigiiffik sinnerlugu iliuuseqarsimasariaqarput, naak inuk pineqartoq akisussaatinnejqarsin-naanngikkaluartoq aammalu inuk ataaseq arlalillunniit ingerlatseqatigiiffik sinnerlugu iliuuse-qarsimasutut pinerlummillu iliuusegarsimasutut naammaginartumik annertussusilimmik up-pernarsarnejqarsinnaasimagaluartut.

- Imm. 4-mut

Kiisalu inatsimmik peqqussutinilluunniit inatsit malillugu piumasaqaataasunik unioqqutsitsi-nermi akiliisitsissutit Nunatta Karsianut tutsinnejqassasut siunnersuutigineqarpoq.

§ 18-imut

Pinerluttut pinerlunnini akiligassinnejqarninilu akuerippagu unioqqutitsineq allaffissornikkut aalajangiivigneqarsinnaassasoq siunnersuutigineqarpoq. Allaffissornikkut akiligassiinerit Ka-laallit Nunaanni akileraartarnermut inatsisit malillugit akiligassiisernerit malillugit suliarine-qartassapput.

§ 19-imut

- Imm. 1-mut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut Inatsisaat 1. januar 2018 aallarnerfigalugu atuutsinneqa-lissasoq, 1. januar 2018 kingornalu aalisakkat pisarineqartut tunineqartulluunniit akitsuuser-sorneqassasut.

- Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq inatsisartut inatsisaat nr. 11, 3. december 2012 qaleralinnut aalisakka-nullu allanut akitsuutit, inatsisartullu inatsisaat nr. 20, 25. oktober 1990-meersoq raajanut akitsuutit kiisalu namminersorlutik oqartussat nalunaarusiaanni nr. 9, 27. juni 2013-meersoq, inatsip nutaap atuutsinneqarneranit atorunnaassasut.

- Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq akitsuutit procentii kvartaalit siilliit marluk 2018-mi qalerallit, saarulliit, suluppaakkat, kullerit, sejtit assagiarsuillu akiinut Danmarkip naatsorsueqqissaartarfiani nunanut allanut tunissassianut akiisa inissinneqarsimasut aallaavigalugit naleqqussarneqartas-sasut.

Kinguppaat inatsisartut inatsisaat nr. 20, 25. oktober 1990-imeersoq kinguppannut akitsuutit pillugit atuutsinneqartut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut akit tunisassiornermi tunniuneqarsimasut malillugit akitsuuserneqassapput.

- Imm. 4-mut

Taamaattorli kinguppaat avataasiortunit 2017-mi pisat 2018-mi tunisassiarineqartussat, ikaarsaарermik aaqqiissuteqarfingineqassasut siunnersuutigineqarpoq, akitsuutit maannakkut atuut-tut inatsisartut inatsisaat nr. 20, 25. oktober 1990-imeersoq kinguppannut akitsuutit pillugit atuutsinneqassasut.